

PANEVĖŽIO KRAŠTOTYROS MUZIEJUS

Panevėžio Kraštotyros muziejaus istorijos skyriaus vedėjos, archeologės

Alfredos Petrulienės

PANEVĖŽIO MIESTO LAISVĖS AIKŠTĖS ŠIAURINĖS DALIES ARCHEOLOGINIŲ ŽVALGOMŲJŲ TYRINĖJIMŲ (L 23) *ATASKAITA*

PANEVĖŽYS, 2007

Kultūros paveldo centro Paveldosaugos	
bibliotekos Dokumentų fondai	
Fondo Nr.	39
Aprašo Nr.	1
Rank. Vien. Nr.	2582

TURINYS

1. Įvadas.....	3
2. Panevėžio Laisvės aikštė (L23). Trumpa istorija	4-6
3. Panevėžio miesto Laisvės aikštės šiaurinės dalies archeologiniai žvalgomieji tyrimai.....	7
4. Tyrimų išvados	14
5. Radinių sąrašas	16
6. Brėžinių ir piešinių sąrašas	17
7. Brėžiniai ir piešiniai.....	18
8. Nuotraukų kopijų sąrašas	37
9. Nuotraukų kopijos	39
10. Panevėžio miesto Laisvės aikštės žvalgomųjų tyrimų programa.....	49
11. Leidimas vykdyti archeologinius tyrimus.....	50
12. Ekspонатų priėmimo-perdavimo aktai.....	51-53

IVADAS

Ryšium su Panevėžio miesto Laisvės aikštės šiaurinės dalies, rekonstrukcija, kurią vykdė AB „Iglus“, 2007 m liepos mėn., tarpininkaujant Kultūros paveldo departamento Panevėžio padaliniiui, laikantis statybos darbų nekilnojamoje kultūros vertybėje, šios vertybės teritorijoje ar apsaugos zonoje bendrųjų sąlygų, šie darbai kelioms dienoms pristabdyti ir vykdyti archeologiniai žvalgomieji tyrimai. Archeologiniai kasinėjimai ir tyrimai buvo atlikti bendrame 95 kv. m. plote, teritorijose, kur buvo spėjamos senųjų Panevėžio centrinės aikštės pastatų liekanos, inžinerinis XX a. pradžios vandentiekio įrenginys, bei toje vietoje, kur numatyta pastatyti paminklą įžymaus Panevėžio dramos teatro režisieriaus, Juozo Miltinio (1907–1994) atminimui. Archeologinius tyrinėjimus atliko Panevėžio kraštotyros muziejaus istorijos skyriaus vedėja, archeologė Alfreda Petrulienė, pagal leidimą vykdyti archeologinius tyrimus Nr.125, išduotu 2007m 07 11, remiantis Lietuvos respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 18 straipsniu.

Archeologinius kasinėjimus fotografavo A. Petrulienė, T. Stasevičius, braižė ir piešė A. Petrulienė.

PANEVĖŽIO MIESTO LAISVĖS AIKŠTĖS (L 23). TRUMPA ISTORIJA

Panevėžio miesto įkūrimas siejamas su pirmuoju rašytiniu paminėjimu 1503 metais Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Aleksandro donacijos rašte Ramygalos klebonui¹. XVI a. dešiniajame Nevėžio upės krante, bažnytinėje valdoje, kur buvo 1507 m. pastatyta pirmoji katalikų bažnyčia, senamiestis augo labai lėtai. Miestas labiau plėtėsi kairėje upės pusėje, prie svarbesnių kelių į Ramygalą, Upytę. Jis augo didžiojo kunigaikščio dvaro žemėje, pietiniame ir vakariniame Nevėžio kilpos krante (dabar Kranto gatvė) ir palaisniui tolo pietų kryptimi. Radialinę Naujamiesčio plano raidą lėmė keliai, sueinantys prie Nevėžio, vietovės savybės, miesto augimas po valakų reformos. 1565 m. Panevėžys tapo Upytės pavieto centru. Amžių tėkmėje susiformavo du savarankiški, atskirti miško ir upės, vienodo radialinio plano urbanistiniai kompleksai: Senojo Panevėžio miestelis ir Naujasis Panevėžio miestas. Pastarajame ilgiausia buvo Ramygalos gatvė, kuri šiaurinėje dalyje šakojosi į dvi dalis, tarp jų ilginiui susidarė trikampė aikštė, tapusi kompoziciniu miesto centru².

Jau 1554 – 1556 m. Panevėžio naujamiestyje buvo Turgaus aikštė, aplink kurią išsidėstė 27 sodybiniai sklypai ir daržai³.

Panevėžio (naujamiesčio) plėtra pastebima XVI a. antroje pusėje, kai miestas tapo Upytės pavieto centru, kai pradėjo veikti pavieto seimeliai, žemės bei pilies teismų sesijos, buvo tvarkomi kitokie administraciniai valstybės pareigūnų reikalai. Miesto laikytojai nepakankamai rūpinosi jo augimu, nesugebėta gauti svarbiausių miestui – magdeburginių teisių.

Panevėžys pirmą kartą pažymėtas Jano Portacijaus žemėlapyje 1573 m⁴.

XVIII a. medinį Panevėžio miestelį su mūrinių teismo pastatų ansambliu gerokai koregavo įkurtas piorų vienuolynas: netoli Panevėžio centro, trikampės aikštės (dabar Nepriklausomybės aikštė) vakarų šone pastatytas vienuolyno korpusas, bažnyčia ir kolegija. Naujieji statiniai ankstesnio miesto plano nepakeitė, tačiau paryškino centrą, padidino rinkos aikštės svarbą.

¹ O. Maksimaitienė. Pirmosios žinios apie Panevėžio miestą. Lietuvos Mokslų Akademijos darbai. Serija A (toliau MADA), 1961, t. 2, p. 125- 131

² A. Miškinis. Panevėžys. / „Kultūros barai“. 1976. Nr. 8. p. 20

³ R. Ragauskienė. Panevėžys XVI – XVIII a. / Panevėžys nuo XVI a. iki 1990 m. Panevėžys. 2003, p. 47

⁴ Ten pat, p. 69

XIX a. miestas išaugo, senuosius medinius pastatus palaipsniui keitė mūriniai statiniai, ypač po gaisrų (1831, 1844 m.). 1839 m. Panevėžio plane centrinėje aikštėje pažymėtas nemažas karčemos pastatas. 1888 m. M. Rosakui priklausančiame sklype, Rinkos aikštės šiaurinėje dalyje, fasadu į aikštę buvo pastatytas mūrinis dviejų aukštų su mansarda gyvenamasis namas, kieme antras vieno aukšto medinis gyvenamasis namas, mėsos paviljonas ir ūkinis pastatas⁵.

1826 – 39 m. Turgaus (rinkos), taip buvo vadinama tuo metu centrinė miesto aikštė, pagaliau buvo išgrįsta. Miesto aikštė buvo valoma miesto lėšomis. 1904 m. Panevėžio savivaldybė įpareigojo sklypų savininkus per 3 metus prie gatvių įrengti šaligatvius, juos prižiūrėti ir apsodinti medžiais.

Geriamasis vanduo mieste buvo semiamas iš šulinių. 1904 m. mieste jau buvo du arteziniai šuliniai, o 1909 m. nutarta įrengti dar tris artezinius šulinius: Turgaus aikštėje, Ramygalos ir Ukmergės gatvėse. Dar prieš I – jį pasaulinį karą susirūpinta nutiesti vandentiekį, tam reikalui 1912 m. buvo skirta lėšų iš miesto biudžeto, o vandentekio projektą parengti ėmėsi inžinierius M. Dūda⁶.

XX a. pradžioje, kaip pastebima senuose miesto planuose, pietinė aikštės dalis buvo apsodinta medžiais, o šiaurinėje dalyje daugėjo mūrinių pastatų. Centrinė Turgaus aikštė pilnai buvo išgrįsta bruku, prie pastatų nutiesti šaligatviai su stulpeliais.

Per I – jį pasaulinį karą didesnioji Panevėžio miesto dalis (180 namų) sudegė. 1923 – 26 m. parengta per karą sudegusio miesto dalies atstatymo ir išplėtimo projektinė schema. Panevėžys tapo respublikinio pavaldumo miestu.

II – ojo pasaulinio karo pabaigoje hitlerininkai traukdami iš Panevėžio sunaikino 13 pramonės įmonių, nukentėjo ir centrinės miesto aikštės pastatai.

Pokaryje miestas buvo plečiamas pagal 1948, 1951 m. (arch. K. Šešelgis); sudarytus planus, kurie buvo koreguojami – 1962 m. (arch. I. Daujotaitė) ir 1973 m. (arch. V. Bugailiškis ir kt.). Pradėta miesto centro rekonstrukcija niekada nesustojo, kadangi jos niekada nestabdė jokie paveldosaugos įstatymai. 1982 m. naujai pertvarkyta trikampė senoji aikštė (arch. J. Makariūnas), 1983 m. šiaurinėje jos dalyje pastatytas paminklas Leninui (skulptorius G. Jokubonis, arch. J. Makariūnas). 1964 m. pradėta kurti pėsčiųjų zona miesto centre ir ji buvo išplėsta tuometinėje Lenino aikštėje. Aikštės šiaurinėje dalyje dangą vėl pakeista, 1982 m. ji išklota betoninėmis plokštėmis⁷.

⁵ A. Astramskas. Miesto vaizdai. / Panevėžys nuo XVI a. iki 1990 m. P. 2003, p. 158

⁶ Ten pat, p. 161

⁷ Lietuviškoji tarybinė enciklopedija. V. 1980 T. 8, p. 441

Laisvės aikštės planas beveik nepakito nuo jos susiformavimo pradžios. Šiaurėje ją riboja Elektros gatvė, pietuose – Vilniaus gatvė. XX a. pradžioje į Turgaus aikštę vakarų pusėje vedė 5 gatvės, rytų pusėje – 7 gatvės. Po II – ojo pasaulinio karo, rekonstruojant aikštę, vakarinėje pusėje suformuotas aklinas perimetrinis užstatymas atkirto gatves nuo aikštės. Rytinėje pusėje liko tik dvi ateinančios į aikštę gatvės: Ukmergės ir Savanorių aikštės tęsinys. Šiaurės vakariniame kampe, tarp Bataliono ir Vasario 16 – os gatvių, nugriovus senus statinius, 1972 m. pastatytas daugiaaukštis viešbutis „Nevėžis“ (arch. A. Paulauskas). Šis pastatas atitrauktas nuo bendros pastatų fasadų linijos į vakarų pusę apie 20 m⁸.

Rytinėje pusėje, vietoje buvusio užstatyto kvartalo, kuris ypač nukentėjo baigiantis II – ajam pasauliniam karui, pagal architekto A. Mikėno projektą 1968 m. pastatyti teatro rūmai. Šiaurinės aikštės erdvė prieš juos į rytus prasiplėtė daugiau nei 40 m.

1992 m. iš šiaurinės aikštės dalies pašalintas Lenino paminklas, visa aikštė pavadinta Laisvės vardu.

Šiaurinė aikštės dalies erdvė nuo 1983 m. suskirstyta į tris dalis: plotą prieš viešbutį, centrinę žemesnę šiaurinės aikštės teritorijos dalį, į kurią nusileidžiama keliais laipteliais žemyn iš visų keturių pusių ir pakilesnę aikštės dalį prieš teatrą. 2007 m. atliekami Laisvės aikštės dangos rekonstrukcijos darbai buvo vykdomi bendrame 2000 kv. m. plote.

Seniausioji centrinė Panevėžio miesto Laisvės aikštė jau daugiau kaip pusė amžiaus yra praradusi savo ankstesnę funkciją „turgaus aikštė“, tačiau išlaikė savo vertę kaip viešoji miesto erdvė- centrinė miesto aikštė.

⁸ M. Glinskas. Panevėžys. V. 1993

PANEVĖŽIO MIESTO LAISVĖS AIKŠTĖS ŠIAURINĖS DALIES (L23) ARCHEOLOGINIAI ŽVALGOMIEJI TYRINĖJIMAI

2007 liepos mėn. AB „Iglus“, finansuojama Panevėžio miesto savivaldybės, vykdė Laisvės aikštės šiaurinės dalies ir prieigų dangos rekonstrukcijos projektą, ruošė aikštelę režisieriaus J. Miltinio paminklui.

Laisvės aikštė yra miesto istorinės dalies (L 23) teritorijoje, todėl šie projektiniai rekonstrukcijų darbai laikinai pristabdyti, o 2 dienas buvo sustabdyti, kad ribotoje, 95 kv. m. teritorijoje galima būtų atlikti archeologinius žvalgomuosius kasinėjimus. Kai pradėjome tyrinėjimus, Laisvės aikštės šiaurinėje dalyje jau buvo pašalinta ankstesnė betoninė danga, technikos pagalba formuojamas reljefas, keičiama komunikacijos šulinių ir trasų įranga, lyginamas paviršius, užpilant jį atvežtu smėliu iki 30-50 cm storio sluoksniu. Rekonstruojamos aikštės vakarinis pakraštys pakeltas iki 120 cm ir paruoštas nuolydis naujiems laipteliams, kiti pakraščiai – iki 50 cm.

Šių archeologinių tyrimų užduotis patikrinti, ar XIX – XX a. šiaurinėje aikštės dalyje, stovėjusių pastatų vietose išliko pamatų ar kultūrinio sluoksnio liekanų, radinių, kas būtų svarbu bendrajai miesto istorijai.

Žvalgomųjų archeologinių tyrinėjimų metu ištirtos 5-ios perkasos, kurios „pririštos“ prie teatro priestato (kavinės) šiaurės rytinio kampo arba teatro vakarinės fasadinės sienos.

PERKASA NR. I

Pirmąją nedidelę perkasą 2 x 4 m dydžio, 8 m² bendro ploto, atidengėme vakariniame rekonstruojamo aikštės ploto pakraštyje 53 m atstumu nuo teatro priestato ŠV kampo, kur buvo formuojamas naujas sampilinis gruntas laipteliams su 120 cm nuolydžiu į aikštelės vidurinę dalį. Ši perkasa orientuota vakarų-rytų kryptimi. Kadangi šioje aikštės dalyje dar vyko žemės paviršiaus grunto formavimas, pradinis žemių išlyginimas prieš užpilant smėlio dangą, statomos atraminės sienelės laiptų pagrindu, pavyko atkasti plotelį, kuriame fiksavome tik natūralų molingą žemės gruntą 40 – 120 cm gylyje. Jokio kultūrinio sluoksnio jau nebuvo likę. Kasamas gilyn žemės gruntas buvo drėgnas, gelsvas molis sumišęs su žvyru. Perkasos dugnas atrodė naturalus, neperkastas. Pavienių radinių, statinių liekanų, plytgalų ar kitokio statybinio šlamšto šioje

perkasoje neaptikome, todėl jo ploto nedidinome, o tyrėme kitą perkasą, labiau į pietų pusę, kur spėjome buvus nugriautą pastatą.

PERKASA NR. II

II – a perkasą apsimatevome 47 m atstumu nuo teatro priestato šiaurės vakarinio kampo, per 1- a metrą nuo rekonstruojamo aikštės teritorijos pietinio pakraščio, 4 x 4 m dydžio, 16 m² bendro ploto. Perkasą orientavome šiaurės – pietų kryptimi, kraštinę iš rytų į vakarų pusę pažymime raidėmis A,B,C, D, o ilgesniają, iš pietų į šiaurę, skaičiais – 1, 2, 3, 4.

Kaip pastebėta, visas rekonstruojamos teritorijos paviršinis žemės gruntas jau buvo nukastas nuėmus ankstesnę aikštės dangą, (betono liekanų buvo likę teritorijos pietiniame pakraštyje prie perkamos P sienelės) ir iš naujo užpilinėjamas smėliu. Vakarinė rekonstruojamos aikštės dalis jau buvo pilnai paruošta formuoti laiptų nuolydžiui. Šis iki 0,5 m storio, jau ne pirmą kartą keičiamas aikštės viršutinis sluoksnis kartu su aikštės danga, V pakraštyje buvo pastorintas, pakeltas. Pietvakariniame rekonstruojamos aikštės kampe buvo vieta, kur stovėjo sovietmečio monstras, paminklas Leninui. Paminklo pamatams buvo iškasta gili duobė ir pakloti betono gabalai, o 2007 m rekonstruojant aikštę, jie iškasti ir iškelti. 2- oji perkasa iškasta vakarinėje paminėtos paminklinės duobės pusėje.

Kasant perkasą gilyn, tuoj po betoninės dangos ir 20 cm storio žvyro, skaldos sluoksniu, pietvakariniame jos kampe, 1,2,3 B, C D kvadratuose ryškėjo tamsios, permaišytos žemės dėmė, pilna statybinių šiukšlių, plytelių, supuvusios medienos, apdegusių lentelių, surūdijusių vinių, kitokių atliekų. Akmenų ar jų junginių, kuriuos galėtume priskirti pamatų liekanoms buvo vos vienas kitas ir tai nestambūs, iki 20- 25 cm skersmens, patekę į duobę pavieniui. Atskirai jų nefiksavome. Perkasą įgilinus iki 60 -70 cm, šiukšlių duobės turinyje pastebėta kalkių skiedinio ruožas. Susidarė įspūdis, kad juo apipiltos tos šiukšlės duobėje. Gilesniame nei 1 metro gylyje nuo dabartinio paviršiaus atliekų duobėje suverstose su žemėmis, ant kurios pilta smala ir kalkės, rasta keletas geležinių pavienių vinių, plytų. Plytos, kelios buvo nesudaužytos, pagamintos iš rausvo molio, drėgnos atrodė visai raudonos. Tai galėjo būti XIX a. pab. XX a. pr. stovėjusio pastato likučiai. 25 x 15 x 8 cm dydžio plytos grubiu paviršiumi, dauguma sudaužytos, į duobę pateko pavieniui, mūro liekanų 2 – oje perkasoje neužfiksuota. Pamatų liekanų nerasta. Medinės lentos buvo apdegusios, sutręšusios, susimaišiusios su šiukšlėmis, likę tik fragmentai ir jos rastos viduriniame šiukšlių duobės sluoksnyje po kalkių skiediniu. Tai greičiausiai buvo namo grindų liekanos. Giliaučiame duobės 120 – 140 cm sluoksnyje radinių nerasta, tik puvėsiai sumaišyti su

smulkiais plytgaliais, betono gabaliukais. Matyt, naikinant šį namą, kaip ir kitus per karą apgriautus šios aikštės dalies statinius, buvo iškasta duobė ir viską suvertus užkasta ir sulyginta.

Likusiamė perkasoje plote kultūrinio sluoksnio liekanų, jokių grunto perkasių nepastebėta, tai buvo rausvo molio su smėlio priemaišomis gruntas, perkastas tik paviršiuje iki 30 cm gylio, bet užpiltas smėliu, kaip ir visoje šios aikštės dalyje, kur jos dangą vien pokario metais pakeista kelis kartus. Pavieniai minėti radiniai rasti aprašytos duobės, kurią įvardinome kaip atliekų duobę, plote.

Perkasoje dugnas iškastas iki 145 cm gylio, nejudinto grunto.

PERKASA NR. III

Rekonstruojamos šiaurinės Laisvės aikštės teritorijos centre, 20 m atstumu nuo teatro priestato šiaurės vakarinio kampo ir 18 m atstumu nuo Elektros gatvės pietinio šaligatvio krašto buvo iškasta perkasa, kurios centre atidengtos suardyto vandentiekio įrenginio liekanos. Perkasa Nr. 3-ą matavome 12 x 3 m dydžio, 36 m² bendro ploto. Šią perkasą orientavome 300° šiaurės vakarų kryptimi, prisitaikant prie atkasto įrenginio lokalinės padėties ir apimties Trumpąją kraštinę pažymėjome raidėmis A, B, C., ilgąją - skaičiais nuo 1-o iki 12-os

Viršutinis gruntas jau buvo nukastas technikos pagalba. Rankiniu būdu buvo lyginamas atkastas gruntas, padarytos atodangos, išvalytas betoninis latakas (apatinė kolektoriaus dalis, kurią vadinome loviu) 20 cm storio betoniniu dugnu, iš vidaus ovaliai įdubęs, 1,4 m pločio skersmens ties susijungimu su arkiniu dangčiu, o vidinė anga 20 cm aukštyje nuo lovio dugno - 1 m skersmens, skirtas vandeniui nutekėti. Šio įrenginio šoninės 10 cm storio sienelės konstruotos iš 60 cm pločio ir aukščio betono plokščių, kurios buvo pastatytos ir sandariai suglaustos ant lovio kraštų, o viršuje šios sienelės uždengtos skliautuotais, 15 cm storio blokeliais. Šio latako (kolektoriaus) sienelės į išorę atloštos po 10 cm, todėl šio įrenginio vidinė anga ties arkiniu dangčiu viduje - 120 cm. Kadangi šio įrenginio viršutinė dalis buvo suardyta grubiai atkasant technikos pagalba dar iki tyrinėjimų pradžios, o blokeliai išmėtyti, sunku nusakyti, kaip sandariai buvo uždengtas šio latako viršus iš atskirų, 20 cm pločio blokelių. Šio įrenginio apatinė pagrindinė išlikusi dalis, lovytis, buvo išbetonuotas iš vientisos masės. Po jo dugnu užfiksuota medinių lentų klojinys. Betonas buvo išlietas į iš medžio lentų sukaltą formą. Lentos drėgname grunte gerai išsilaikė, dabar jos atidengtos tiesiog vandeny. Pastebėta, kad šioje vietoje gruntinio vandens lygis aukštas, vanduo palaipsniui kaupėsi ir ant betoninio latako dugno (per savitę vandens susikaupė iki 10 cm). 3-oje perkasoje atidengta šio įrenginio, (kolektoriaus) alkūnė, dviejų atšakų susikirtimas

stačiu kampu. Viena latakų šaka nutiesta iš aikštės centrinės dalies į pietryčius, į Ukmergės gatvę, o kita į šiaurės rytus dabartinę Elektros gatvę (link Nevėžio Senvagės). Pastaroji šaka neatidengta. Šiauriniame perkasoje gale fiksuojame šio įrenginio alkūnę, šių dviejų atšakų susikirtimo statų kampą: metro ilgio atkarpą link Elektros g ir 12 m link Ukmergės g, kur . betoninio lovio apatinė dalis šioje atkarpoje tęsiasi daugiau nei 20 m priartėdamas prie rekonstruojamos teritorijos pakraščio, jau už III-os perkasoje ribų, netoli teatro priestato kampo.

Šis vandens nutekėjimui aikštėje skirtas betoninis įrenginys, kurį įvardiname ir kolektoriumi, buvo padarytas XX a. pradžioje iš tvarkingai sukonstruotų betoninių plokščių ant latakų dugno atbrailų. Latakų aukštis vidinėje pusėje apačioje - 1 metras, o plotis ties sienelių sujungimu su arkiniu dangčiu - 120 cm. Atrodo, kad šis įrenginys, jau seniai nefunkcionuojantis, buvo skirtas surinktam gruntiniam vandeniui nuleisti. Manoma, kad iš senovėje šaltiniuotoje aikštėje iškasto šulinio (XX a. pr. artezinio) link gyvenamųjų namų pasinaudojant natūraliu nuolydžiu, o XX a. pr. - naujaisiais technikos pasiekimais, vanduo buvo tiekiamas žemiau buvusiems Ukmergės gatvės namams. Tačiau ta atšaka, kuri jungtų su buvusiu šuliniu, neatkasta, ji sunaikinta. Drenažas ir vandens nutekamieji įrenginiai aikštėje pertvarkyti pagal naują sistemą ir technologiją.

Kasinėjimų metu nebuvo galimybių atkasti visos šiaurinės aikštės dalies teritorijos, taip ir viso šio įrenginio iki aikštės pakraščio. Atlikus šio įrenginio ir jo liekanų (sienelių ir arkinio dangčio blokeliai sudaužyti nukasant technikos pagalba) matavimus perkasoje, nustačius nuolydį, padarius brėžinius, nufotografavus, aprašytas, sulaukęs miestiečių ir žurnalistų dėmesio (kai kas šį betoninį vandens nutekėjimui skirtą įrenginį sutapatino su slėptuvėmis ir tuneliais) nesuardytas, o užpildytas smėlio sluoksniu ir paliktas po dabartinę aikštės dangą.

PERKASA NR. IV

Dar vieną nedidelę 20 m², 4 x 5 m dydžio perkasoje iškasėme Laisvės aikštės šiaurinės dalies pietrytiniame pakraštyje, už 30 m į vakarus nuo pagrindinio teatro pastato fasadinės sienos ir 15 m atstumu į šiaurę nuo teatro priestato. Perkasoje orientavome šiaurės pietų kryptimi, trumpesniąją kraštinę iš vakarų į rytus pažymint raidėmis A, B, C, D, ilgesniąją iš šiaurės link pietų - skaičiais - 1, 2, 3, 4, 5.

Šioje aikštės dalyje betoninė dangą buvo nuimta, gruntas lyginamas ir jo viršutinis kultūrinis sluoksnis apie 10 cm jau buvo nustumtas ir supiltas į krūvą (šios tamsios perkastos žemės sumaišytos su statybinėmis atliekomis ir negausiais radiniais sustumdytos iš tos vietos, kur

buvo kasama 4 -a perkasa ir dar neišgabentos, todėl šiose žemėse rastus kelis radinius ir šukes sąlyginai priskyrėme šiai perkasai). Šioje aikštės dalyje buvo ruošiamas vietas skulptūrai, vaizduojančiai Panevėžio teatro įkūrėją, režisierių, Juozą Miltinį. Aikštę sutvarkyti ir pastatyti paminklą buvo ruošiamasi iki 2007 m rugsėjo mėn.

Perkasoje po nuardyta danga viršutinis žemės sluoksnis 10- 12 cm gylyje nustumdant, vietomis buvo nežymiai sumaišytos su smėliu. Iš pietrytinio rekonstruojamos aikštės dalies pakraščio, kur iškasėme 4 – a perkasą, nustumdytas paviršinis gruntas iki 10 cm buvo supiltas į nedidelę krūvą, liko prie perkamos šiaurės rytų kampo.

Baigiantis Antrajam pasauliniam karui šioje aikštės dalyje buvusius namus nusiaubė gaisras, jų liekanos pirmaisiais pokario metais buvo pašalintos, namai šioje aikštės vietoje nebeatstatyti.

Nuėmus viršutinį smėlėtą gruntą 10 cm gylyje, pastebėti pamatų dariniai iš lauko akmenų, sujungti kalkių skiediniu. Akmeniniai pamatai išlikę fragmentiškai. Kalkių skiedinys išlikęs tarp kelių akmenų grupių perkamos 1,2,3 A kvadratuose, labiau šiaurės rytiniame kampe 1,2 C, kvadratuose, ir prie rytinės perkamos sienelės - 2,3 D kvadratuose vienodame 10-55cm gylyje. Perkamos 4,5 A,B, C kvadratuose atidengtas 2,2 x 2 m dydžio buvusios krosnies pamatas, sumūrytas iš lauko akmenų ir raudonų degtų plytų. Daugelis atidengtų pamatų akmenų pakankamai stambūs - iki 40 x 60 cm skersmens. Vietomis pamatų junginiai suardyti, akmenys jau iškiloti iš pirminių vietų, keli jų susimaišę su žemėmis, griuvenomis, buitinėmis atliekomis.

4 –oje perkasoje kultūrinis sluoksnis išlikęs po 5- 10 cm judinto užpildo smėlio danga iki 30- 55 cm gylio, prie pamatų darinių iki 60 cm. Šiame sluoksnyje pavieniui 1,2,3 B,C kvadratuose rasta keletas buitinių daiktų: molinių puodų šukių, kelios iš jų storasienių neglazūruotų, žiestų, plačiomis angomis indų naudotų XIX a. – XX a.

20-45 cm gylyje kultūriniame sluoksnyje: perkastose, sumaišytose žemėse su smulkiomis negausiais degėsiomis, angliukais plytgaliais, įvairiomis buitinių atliekomis buvo rasti keli, stipriai aprūdiję pavieniai metaliniai daiktai ir jų fragmentai. Tai geležinė pasaga, žarsteklis sulenktu metaliniu kotu, užlenktas peiliukas (skustuvas), raktelis (dalis), langų vyriai, įvairios geležinės vinys, kengės ir kitokie mažiau buitiniai daiktai, tokie kaip šovinio tūtelė. Šie daiktai ar jų dalys rasti pavieniui, permaišytose žemėse. Šie pavieniai daiktai buvo rasti negiliai, įsimaišę perkastose žemėse 1,2,3 B,C kvadratuose, šalia mūro liekanų perkamos viduryje ar kiek arčiau krosnies pamato, P perkamos dalyje. Atkasant perkasą pastebėta smulkių plytgalijų, geležinių vinių. Perkasoje rasta pavienių molinių puodų šukių. Vienos jų storos, didelių puodynų nuo viršutinio krašto, aprūkusios, neglazūruotos, neornamentuotos. Šie indai buvo naudojami XIX a. pab. XX a.

pradžioje. Tik dvi tarp rastųjų šukių raštuotos lygiagrečiais ir vingiuotų linijų grioveliais. Šie indeliai buvę mažesni, plonesnė sienelė, tamsiai pilkos spalvos, gerai išdegti. Perkasos kultūrinio sluoksnio viršutinėje dalyje, 15-45 cm gylyje rasta ir XX a. I – oje pusėje naudotų buityje molinių, fajansinių, stiklinių indų šukių, geležinių vinių, plytų fragmentų.

Kiti radiniai, kuriuos fiksuojame kaip pavienius: šviniškos plombos, dvi rusiškos XIX a. monetos, viena labai nudilus, kita kapeika su 1858 m data, dvi carinės kariuomenės kareivių uniformų sagos, kelios molinių indų šukės rastos sustumdytose į krūvą ir supiltose šalia 4-os perkasos iš ploto, kurį tyrinėjome (žemės paviršiaus lyginimo darbai pietvakariniame aikštės kampe jau buvo padaryti iki tyrimų pradžios). Tiesa, šios aikštės dalies viršutinis gruntas nulygintas negiliai, kultūrinis sluoksnis nustumtas iki 10 cm, priklausomai nuo reljefo. Nustumdytos žemės buvo perkastos ir patikrintos metalo detektoriumi. Be minėtų daiktų detalių ir fragmentų šioje žemių krūvoje rasta nemažai stiklinių menkaverčių daiktų, stiklinių indelių šukių, glazūruotų molinių lėkščių fragmentų, kitokių buities liekanų. Šie visi minėti daiktai ir įnagai buvo naudojami XIX a. pabaigoje XX a. pradžioje. Keramikos šukės įvairios, keletas iš jų yra storasienių, neglazūruotų puodinių, kitos plonasienių žiestų indų. Manau, kad ir šie puodai buvo naudojami XIX a. – XX a. pradžioje.

Tarp šių pavienių radinių buvo nedidelis glazūruoto krosnies koklio su augaliniu ornamentu fragmentas. Šie pavieniai radiniai rasti nustumtose kultūrinio sluoksnio paviršiaus žemėse, kurios buvo ir 4 – os perkasos teritorijoje dar iki 2007 metų liepos mėnesio aikštės rekonstrukcijos darbų pradžios.

Perkasos dugnas iškastas iki 70 cm gylio, molingo grunto. Akmeninių pamatų dariniai užfiksuoti, neardyti.

PERKASA NR. 5

Lygiagrečiai 4-ai perkasai, už 7 m į rytų pusę, arčiau centrinio teatro pastato fasado, per 20 m nuo pastato sienos, toje vietoje, kur buvo numatyta pastatyti paminklą J. Miltiniui, iškasta 5-oji perkasa. Ji, kaip ir 4-oji, orientuota šiaurės – pietų kryptimi, 3 x 5 m dydžio. Perkasos trapesniąją kraštinę iš vakarų – rytų kryptimi pažymėjome raidėmis A, B, C, o ilgesniąją – skaičiais 1, 2, 3, 4, 5.

Perkasos 3 A, B, C kvadratuose, 15- 20 cm gylyje, po smėlio sluoksniu, kuris vietomis nukastas, nulygintas giliau, nes aikštės betoninė danga ir po ja buvęs užpildytas smėlio sluoksnis jau

buvo pradėtas lyginti, atsidengė pamatų liekanos. Pamatams panaudoti vidutinio dydžio lauko akmenys (didesniųjų akmenų skersmuo siekė iki 50 cm, nors tokių buvo tik trys, o kiti mažesni). Šis pamatų klojinys atsidengė skersai per visą perkasą, tiesa, dauguma akmenų jau buvo išjudinti iš pirminės padėjimo vietos, matyt, tvarkant aikštės dangą ankstesniais metais. Išjudintus akmenis, pažymint jų buvimo vietą, iškėlėme, perkastos dugnas kasamas gilyn. Tarp išjudintų žemių rasta keletas pavienių radinių: molinių ir stiklinių indų šukių, geležinių dirbinių fragmentų, vinių, plytgalinių ir kitokių buitinių dirbinių fragmentų, kurie datuojami XX a. I – aja puse. Šioje tyrinėtoje aikštės dalyje kultūrinis sluoksnis iš paviršiaus nukastas ir užpiltas smėliu, fragmentiškai išlikęs perkastame grunte iki 45 - 60 cm gylio 1, 2, 3 A, B, C kvadratuose. Perkastos šiaurinėje dalyje 4, 5 A, B, C kvadratuose kultūrinis sluoksnis neišlikęs, po užpilto smėlio sluoksniu dengėsi rausvo molio su smėlio priemaišomis gruntas. 50 - 70 cm gylyje perkastos viduryje rasti keli lauko akmenys iš suardytų pamatų, išjudinti technikos priemonių pagalba, tikriausiai 1968 m., statant naujus teatro rūmus ir tvarkant aikštę priešais juos. Perkastos dugną įgilinome iki 95 - 100 cm molingo nejudinto grunto.

Tarp pavienių radinių pažymėtinos kelios neglazūruotų ir glazūruotų molinių, stiklinių indų šukės, geležinės vinys, buitinių daiktų fragmentai. Šie radiniai rasti perkastos pietinėje dalyje 20 – 50 cm gylyje tarp negausių statybinių atliekų, šiukšlių.

IŠVADOS

1. Panevėžio miesto įkūrimas siejamas su pirmą kartą rašytiniuose istoriniuose šaltiniuose paminėta 1503 m. data. Kairėje Nevėžio upės pusėje, valdovinio Lietuvos didžiojo kunigaikščio dvaro žemėje susiformavo naujasis Panevėžys. Miestas palaipsniui plėtėsi pietų kryptimi. Ilgiausia buvo Ramygalos gatvė, kuri šiaurinėje dalyje, priartėdama prie Nevėžio senvagės, skyrėsi į dvi šakas. Tarp jų susiformavo trikampė aikštė, tapusi kompoziciniu miesto centru. Tai buvo Turgaus aikštė. XX a. pradžioje ji buvo išgrįsta bruku. Aikštės šiaurinėje dalyje, šaltiniuose vietoje nuo seno buvo šulinys, senasis šulinys jau XIX a. buvo pertvarkytas, o XX a. pradžioje įrengtas artezinis šulinys ir pritaikytas rinkos reikmėms. Aikštės pakraščiuose pastatyta medinių ir mūrinių pastatų.

Po II pasaulinio karo, rekonstruojant aikštę vakarinėje pusėje suformuotas aklinas perimetrinis užstatymas atkirto gatves nuo aikštės, nauji pastatai praplėtė aikštės erdvę ir rytinėje jos pusėje. Po 1992 m. iš aikštės pašalintas Lenino paminklas, ji pradėta vadinti Laisvės aikšte.

2. Archeologiniai kasinėjimai atlikti Panevėžio miesto aikštės šiaurinėje dalyje, rekonstruojamos per 2000 kv. m. teritorijos skirtingose vietose: pietvakariniame kampe, centrinėje dalyje ir jos pietiniame pakraštyje, buvusių sugriautų antrojo pasaulinio karo pabaigoje pastatų vietose. Centrinėje teritorijos dalyje, rekonstrukcijos darbų eigoje atidengtas betoninis XX a. pradžios inžinerinis vandentiekio įrenginys, su nedideliu nuolydžiu į skirtingas puses: viena šaka nukreipta link Ukmergės gatvės, kita - į dabartinės Elektros gatvės ir senvagės pusę. Įrenginys jau buvo suardytas ankstesnės renovacijos metu, likusi tik jo apatinė dalis, kuri po smėlio danga palikta neišardyta.

Tyrimų metu užfiksuoti sugriautų pastatų pamatų dariniai. Jie buvo likviduojami pokario metais apie 1947 – 1948 m. rekonstruojant aikštę, tvarkant jos dangą. Šie rekonstrukcijų darbai nebuvo vieninteliai, aikštės danga buvo keista kelis kartus, kultūrinis sluoksnis naikinamas, o jos pakraščiuose, šalia senųjų pastatų susiformavusį kultūrinį sluoksnį, kaip parodė naujausi tyrimai, palietė ir naujų pastatų: teatro ir jo priestato, viešbučio „Nevėžis“ ir kitų statybos, vykdytos antroje XX a. pusėje, jų artimiausios aplinkos, kuri buvo taip pat ir aikštės dalis, tvarkymas. Išlikusio kultūrinio sluoksnio vietose prie buvusių pastatų aptikta, XIX a. keramikos šukių, keletas XIX a. monetų, daug XX a. pradžios ir vėlyvesnių laikotarpių buities daiktų, ypač jų detalių, vinių, pastatų pamatų fragmentų.

3. Atlikus archeologinius žvalgomočius tyrimus pagal numatytą programą ir ją natūraliai išplėtus, radiniai, tyrinėjimų duomenys su piešiniais, brėžiniais, nuotraukomis perduoti į Panevėžio kraštotyros muziejų, kur radiniai konservuojami, saugomi kaip reikšminga miesto istorijos dalis.

Manau, kad Panevėžio miesto Laisvės aikštėje kaip ir visoje senamiesčio teritorijoje archeologiniai tyrimai turi būti vykdomi visais įmanomais rekonstrukcijų ar statybų atvejais, sudarant jiems normalias sąlygas, nors ir vėluojant supratimui apie senamiesčio statusą, kultūrinio sluoksnio, kurio fragmentai dar išlikę, išsaugojimo reikšmę.



RADINIŲ SĄRAŠAS

Perkasa IV

1. Pasaga geležinė XIX a. pab.- XX a. pr., dydis 12 x 13 cm.
2. Žarstaklis geležinis lenktu kotu. XIX a. pab. XX a. pr. 35 x 13 cm
3. Kengė geležinė, kaltinė. XIX a. pab. 13 x 3,5 cm
4. Grandis ir žašlų dalis XIX a. pab. grandelės sk. – 4,3 cm, geležtė - 11 x 3 cm
5. Skustuvas sulenkta rankena, geležinis XX a. pr. 10 x 2,2 cm
6. Šovinio tūtelė apskrito skersinio pjūvio XX a. I- a pusė 2,3 x 1 cm
7. Geležinio dirbinio (peiliuko) dalis XIX a. pab. 8,2 x 1,5 cm
8. Geležinis lango rėmo vyris XX a. pr. 11 x 5 cm
9. Dildės geležtė XX a. pr. 14,2 x 1,3 cm

Pavieniai radiniai

10. Moneta, pusė kapeikos. Rusija. 1858m., varis, skersmuo - 14 mm.
11. Moneta (nudilusi kapeika). Rusija, varis. XIX a. pab., skersmuo - 16 mm.
12. Saga metalinė nuo kareiviškos uniformos su skaičiumi "10". Rusija, varis, skersmuo - 20 mm.
13. Saga metalinė su keturiomis skylutėmis užsegimui, skersmuo - 12 mm.
14. Kaltinės geležinės vinys XIX a. pab. XX a. pr.: 1) 14,7 x 1,5 x 0,7 cm, 2) 13,2 x 1,5 x 0,7 cm 3) 8 x 2 x 0,7 cm, 4) 6 x 1 x 0,5 cm, 5) 5,5 x 0,8 x 0,5 x – 16 vnt.
15. Plombos švininės (nudilusios) XIX a. pab. skersmuo - 2,5 ir 2 cm - 2 vnt.
16. Molinių storasienių puodų šukės, neglazūruotos, tamsios, XIX a. pab.- XX a. pr. 15 vnt.

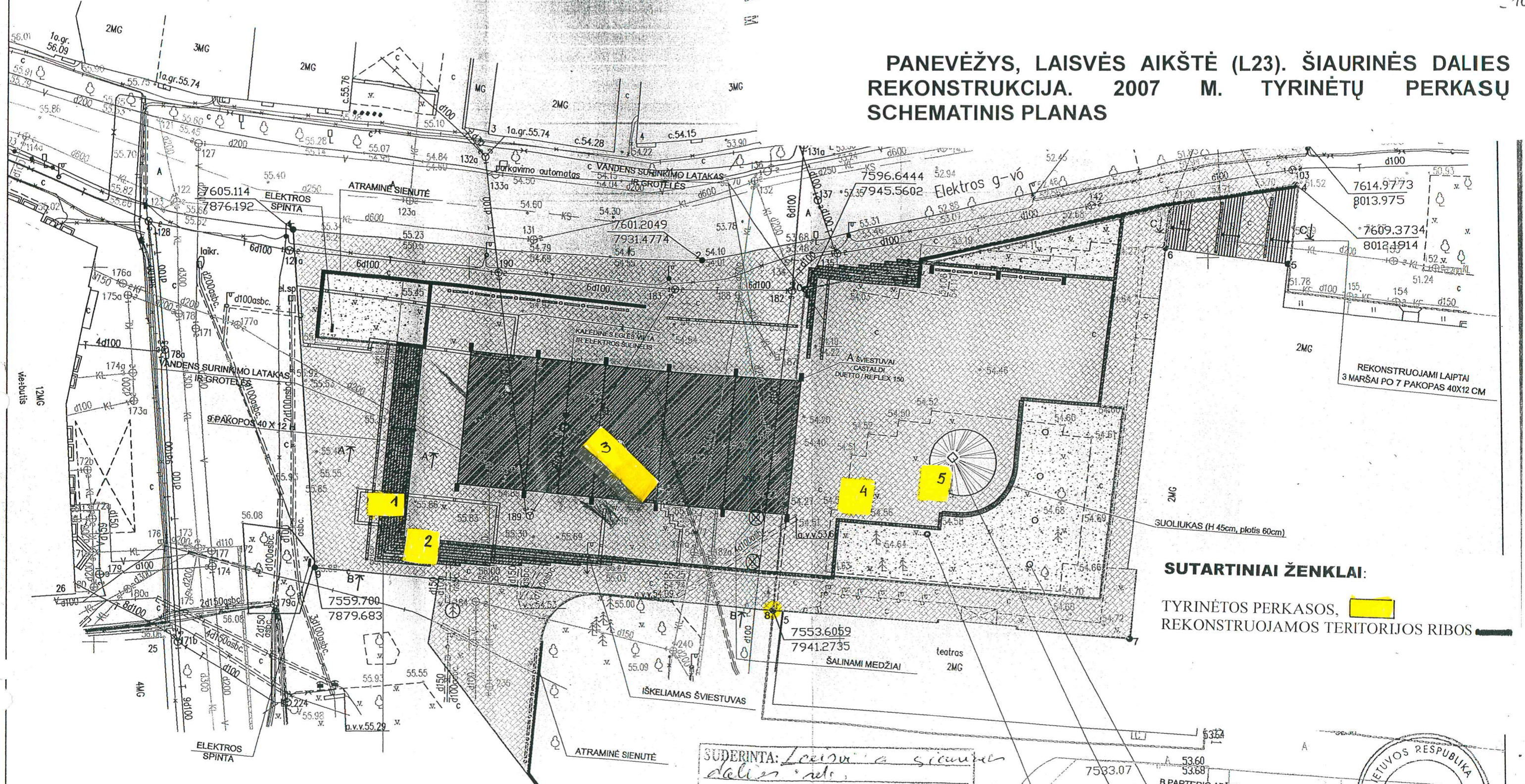
Perkasa Nr. V

17. Molinių juodintų, ornamentuotu paviršiumi indų šukės, XIX a. pab. XX a. pr. – 2 vnt. 1) 5,5 x 4,5 x 0,4; 2) 4 x 4,5 x 0,5.
18. Molinių indų šukės, tamsios, neglazūruotos, XIX a. pab. XX a. pr. 4 vnt.
15. Neaiškios paskirties metaliniai dirbiniai ir jų fragmentai (apkaustėliai, plokštelės). XX a. pr. 4 vnt.

BRĖŽINIŲ IR PIEŠINIŲ SĄRAŠAS

1. Panevėžys, Laisvės aikštės (L 23) šiaurinės dalies rekonstrukcija. 2007 m. Tyrinėtų perkasų schematinis planas..
2. Panevėžys, Laisvės aikštė. (L 23) Perkasa I.
3. Panevėžys, Laisvės aikštė (L 23) Perkasa II.
4. Perkasos Nr. II pietinės sienelės pjūvis
5. Perkasos Nr. II vakarinės sienelės pjūvis
6. Panevėžys, Laisvės aikštė (L 23) Perkasa III
7. Panevėžys, Laisvės aikštė (L 23) Perkasa IV
8. Perkasos Nr. IV vakarinės sienelės pjūvis
9. Perkasos Nr. IV rytinės sienelės pjūvis
10. Perkasos Nr. IV šiaurinės sienelės pjūvis
11. Panevėžys, Laisvės aikštė . 2007 m. Perkasa IV . Pavieniai radiniai: geležinė pasaga, geležinio dirbinio (žaslų) fragmentas./ Piešiniai.
12. Panevėžys, Laisvės aikštė. 2007 m. Perkasa IV . Pavieniai radiniai: šovinio tūtelė, lenktinis peiliukas (skustuvas), kengė geležinė./ Piešiniai
13. Panevėžys, Laisvės aikštė. 2007 m. Pavieniai radiniai: geležinės vinys, molinių indų šukės./Piešiniai.
14. Panevėžys, Laisvės aikštė. 2007m. Paerkasa V.
15. Perkasos Nr. V rytinės sienelės pjūvis
16. Panevėžys, Laisvės aikštė. 2007 m. Pavieniai radiniai: lango rėmo vyris, skaptas, rakto rankenėlė, peilio geležtė./ Piešiniai.
17. Pavieniai radiniai. Molinių indų šukės. Panevėžys . Laisvės aikštė.2007 m. / Piešiniai.
18. Pavieniai radiniai . Molinių indų šukės. Panevėžys. Laisvės aikštė. 2007 m./ Piešiniai

PANEVĖŽYS, LAISVĖS AIKŠTĖ (L23). ŠIAURINĖS DALIES REKONSTRUKCIJA. 2007 M. TYRINĖTŲ PERKASŲ SCHEMATINIS PLANAS



SUTARTINIAI ŽENKLAI:
 TYRINĖTOS PERKASOS,
 REKONSTRUOJAMOS TERITORIJOS RIBOS

SUDERINTA: *Laisvės aikštės šiaurinė dalis ir kt.*

2007 m. 06 21 d.
 AB Rytų skirstomųjų tinklų Panevėžio skyrius
 Pastaba: Salia esanti 10kv linija 9,4kv
 kabelis pakloti H0PE d=110 vamzdelius
 pirmą kartą daryti plotį
 pabrėgti vamzdelių tyrimo punktus
 ir pildyti mapą atskirai
 RST Panevėžys

Greita 2007.06.06.
 Projekto direktorius
 Gražvydas Urbonas
 Atestato Nr.8393

INDIVIDUALUS ŠVIESTUVAS
 TIPO SAL-Z1 SU
 PROJEKTORIUMI
 SKULPTŪROS APSVIETIMUI

B PARTERIO APSVIETIMAS
 ŠVIESTUVAI DELTA LIGHT
 CITY 646 T 18



SIS BRĖŽINYS IMPREICIA
 KOMPLEKSO 03-02-05-SA
 BRĖŽIŲ "LAISVĖS AIKŠTĖS"
 DANGŲ PLANAS M 1:500
 2007.06.06.

V. KLIMAVIČIAUS ĮMONĖ

LAISVĖS AIKŠTĖS
 ŠIAURINĖS DALIES
 REKONSTRUKCIJA

SUTARTINIAI ŽYMĖJIMAI:

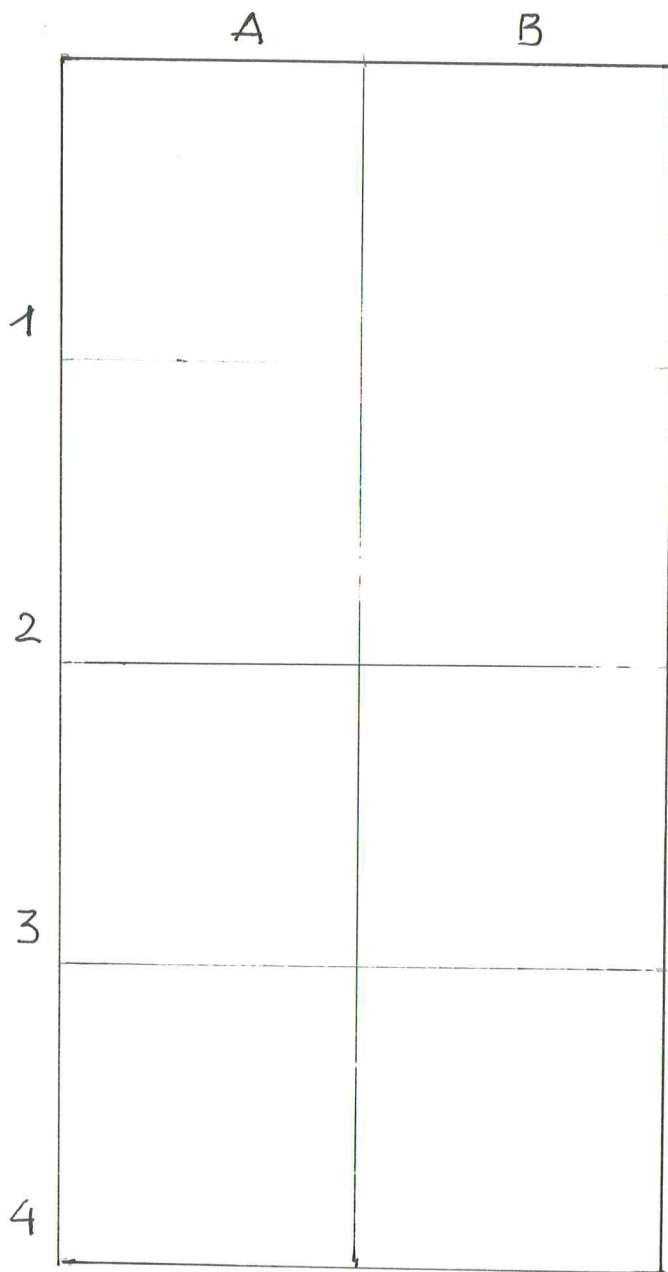
1, 2, 3, 4, 10, 8, 9, 1 - LAISVĖS AIKŠTĖS TERITORIJA	3 457 M ²
TAMĖ SKAIČIUJUE ELEKTROS GATVĖS SALIGATVIS	860 M ²
10, 4, 5, 6, 7, 8, 10 - DRAMOS TEATRO TERITORIJA	2 562 M ²

PASTABA:
 ATIDENGTO TEATRO SIENOS REKONSTRUOJANT LAIPTUS APDAIL. A SKAIČIUOJAMA ATSKIRAI.

Pritariu statyti
 Mykolas Buzys
 Statinio statybos bendrosios
 techninės priežiūros vadovas
 Atestato Nr.4388

PANEVĖŽYS. LAISVĖS AIKŠTĖ (L 23)

PERKASA I



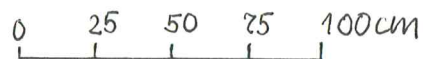
M : 1:25 CM

Š

SUTARTINIAI ŽENKLAI:

PERKASOS RIBOS,
AKMENYS, PLYTOS

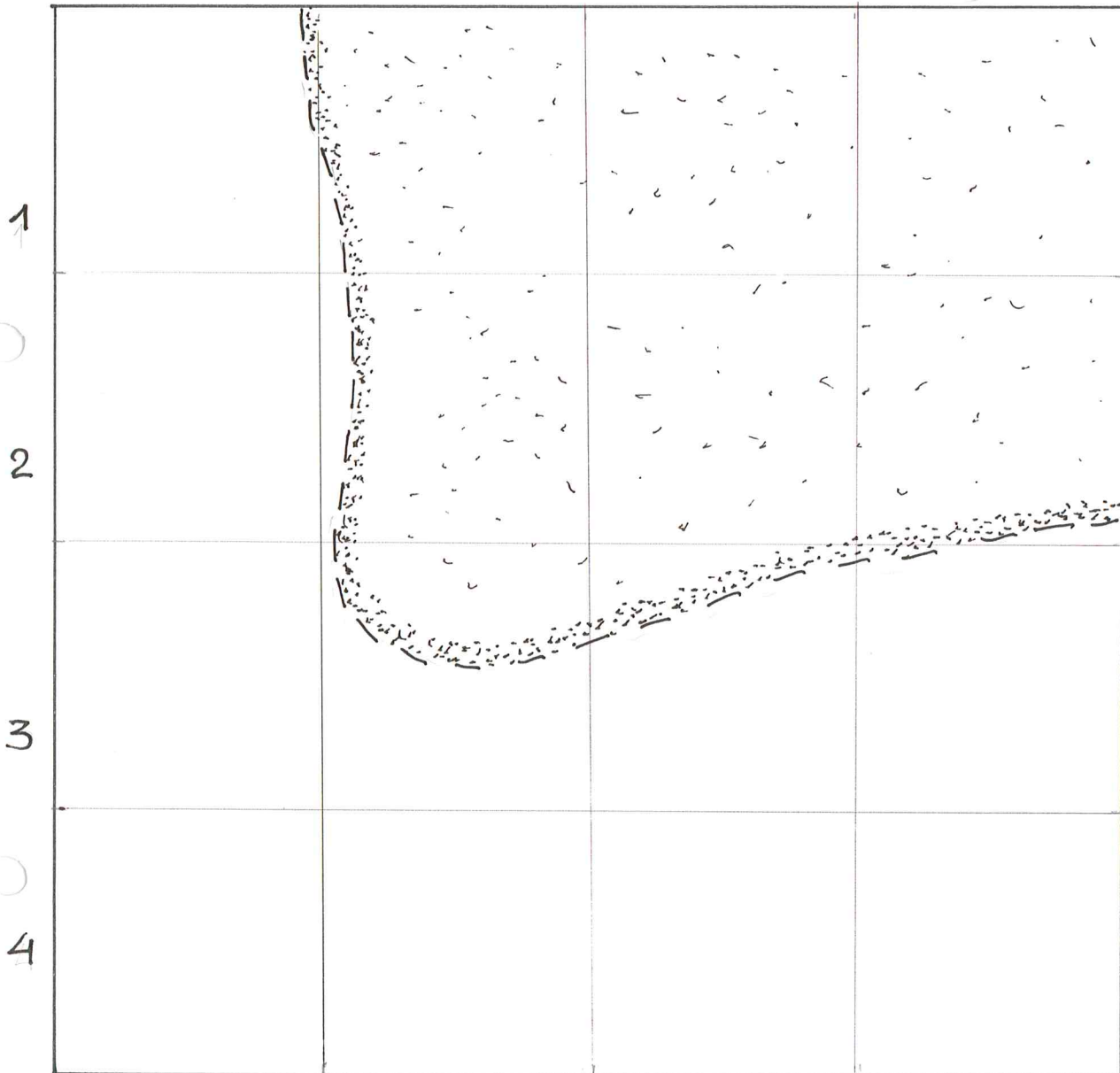
BRAIŽĖ: A. PETRULIENĖ



PANEVĖŽYS. LAISVĖS AIKŠTĖ (L 23)

PERKASA II

A B C D M : 1:25 CM



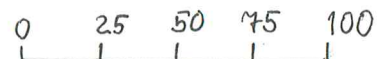
Š

SUTARTINIAI ŽENKLAI:



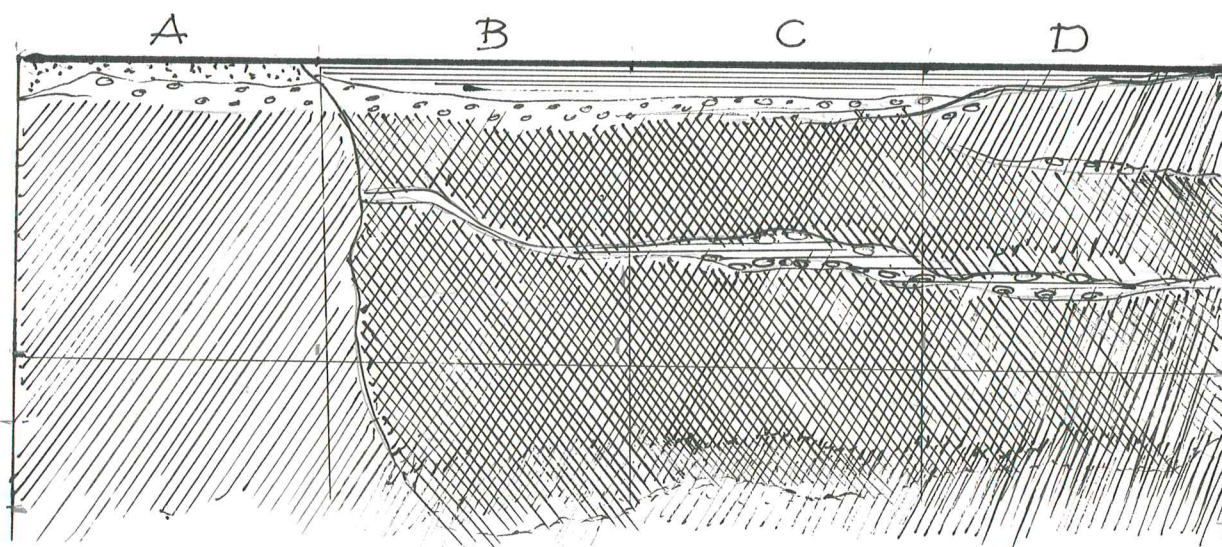
- PERKASOS RIBOS, DUOBĖS DĖMĖ,
- AKMENYS, PLYTOS

BRAIŽĖ: A. PETRULIENĖ

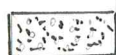


PERKASOS NR.II PIETINĖS SIENELĖS PJŪVIS
PANEVĖŽYS, LAISVĖS AIKŠTĖ (L 23). 2007 M.

M 1:25



SUTARTINIAI ŽENKLAI:



SMĖLIS



MOLIS



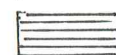
ŽVYRAS, SKALDA



PAMATŲ AKMENYS



PERKASTAS TAMSUS SLUOKSNIS

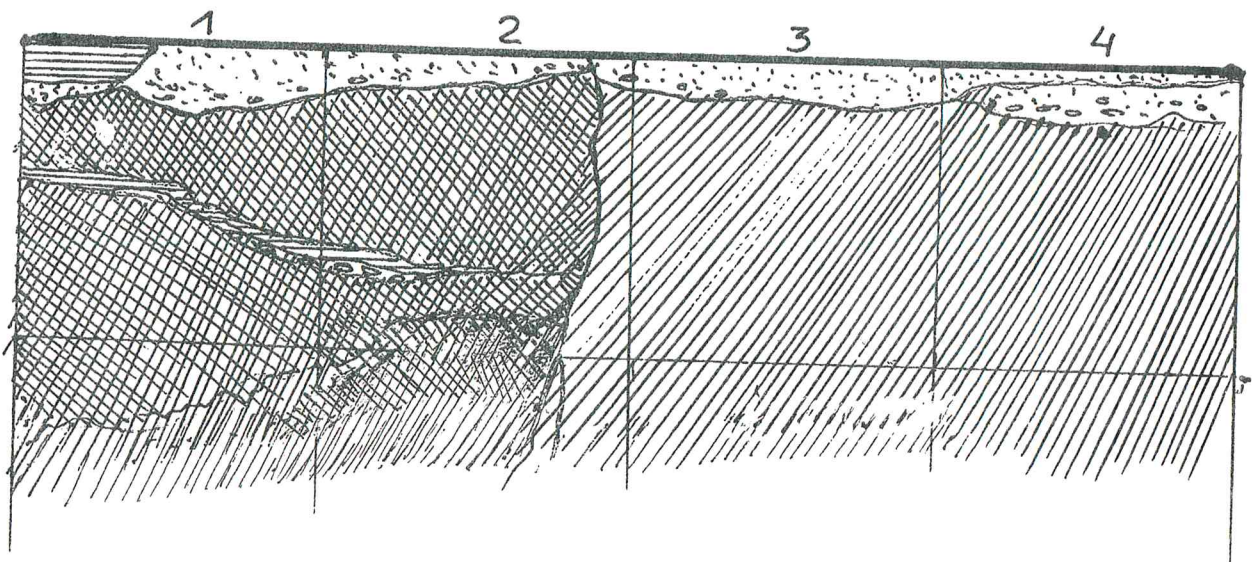


Braižė: A. PETRULIENĖ

PERKASOS NR.II VAKARINĖS SIENELĖS PJŪVIS
 PANEVĖŽYS, LAISVĖS AIKŠTĖ (L 23). 2007 M.

M 1:25

→ š



SUTARTINIAI ŽENKLAI:



SMĖLIS



MOLIS



ŽVYRAS, SKALDA



PAMATŲ AKMENYS



PERKASTAS TAMSUS SLUOKSNIS



BETONAS, KALKILŲ, SKIEDINYS

Braižė: K. PETRULIENĖ

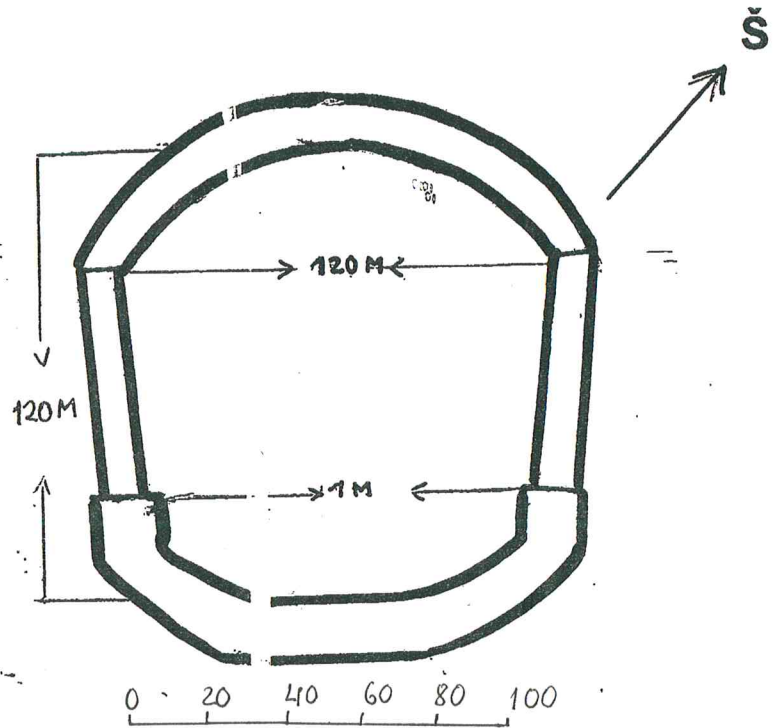
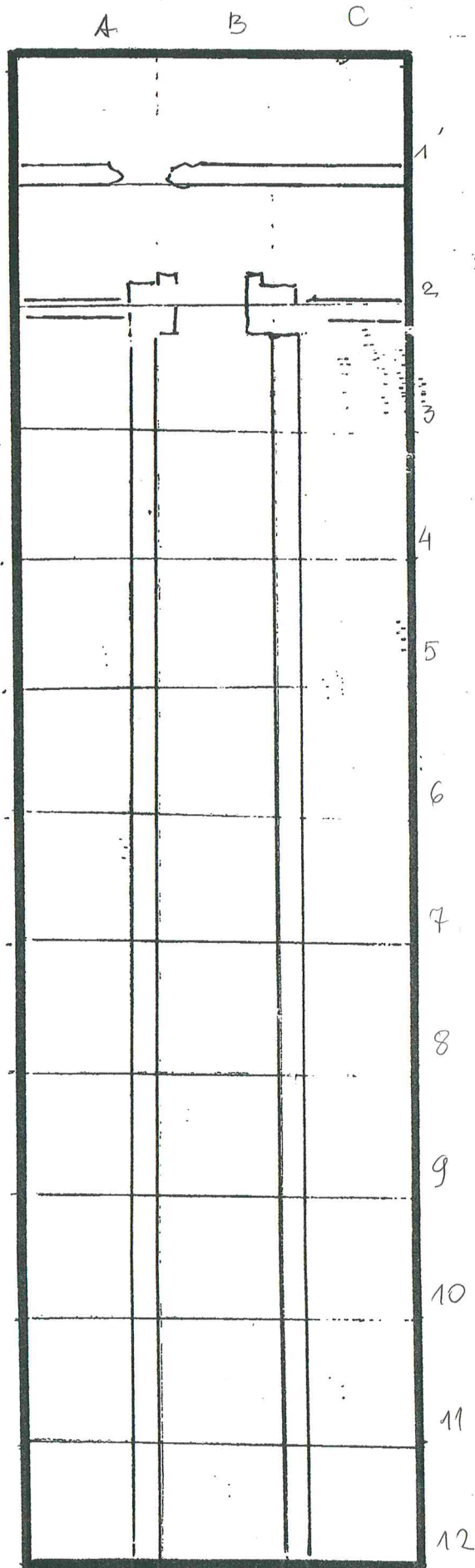
PANEVĖŽYS, LAISVĖS AIKŠTĖ

PERKASA III

M 1 : 50

IRENGINIO SKERSINIS PJŪVIS

M 1 : 20



SUTARTINIAI ŽENKLAI:

PERKASOS RIBOS

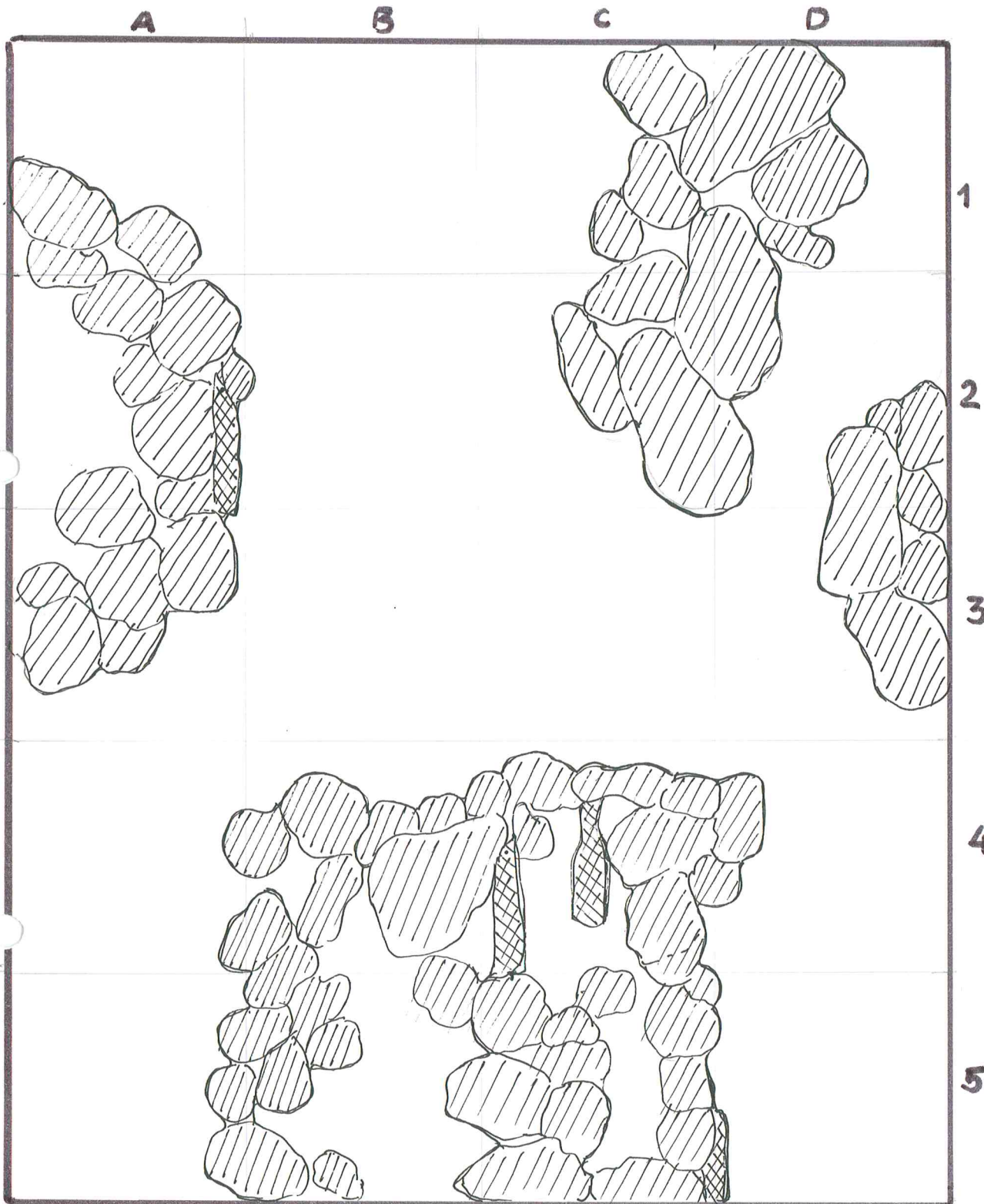
VANDENTEKIO IRENGINYS

IRENGINIO SKERSINIS PJŪVIS

BRAIŽĖ: A. PETRULIENĖ

0 50 100 150 200

PANEVĖŽYS, LAISVĖS AIKŠTĖ. PERKASA NR. IV



M 1 : 25

Š
↑

1

2

3

4

5

SUTARTINIAI ŽENKLAI:

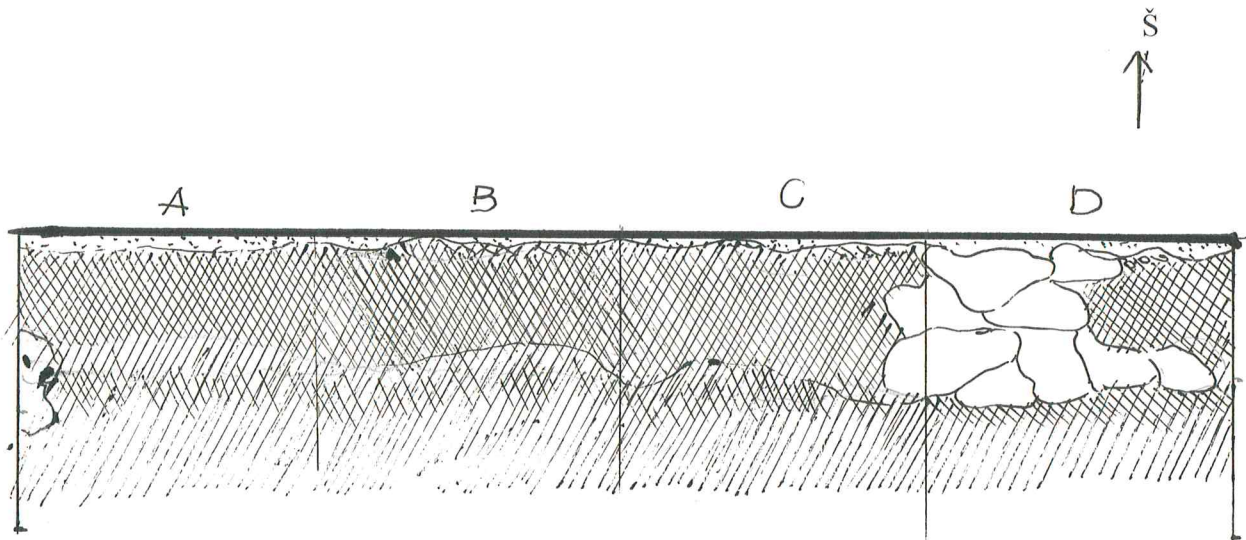
 PERKASOS RIBOS,
 PAMATŲ LIEKANOS

BRAIŽĖ: A. PETRULIENĖ

0 25 50 75 100

PERKASOS NR.IV ŠIAURINĖS SIENELĖS PJŪVIS
PANEVĖŽYS, LAISVĖS AIKŠTĖ (L 23). 2007 M.

M 1:25



SUTARTINIAI ŽENKLAI:



SMĖLIS



MOLIS



ŽVYRAS, SKALDA



PAMATŲ AKMENYS



PERKASTAS TAMSUS SLUOKSNIS

Braižė: A. PETRULIENĖ

PERKASOS NR.IV RYTINĖS SIENELĖS PJŪVIS
PANEVĖŽYS, LAISVĖS AIKŠTĖ (L 23). 2007 M.

M 1:25

§ ←

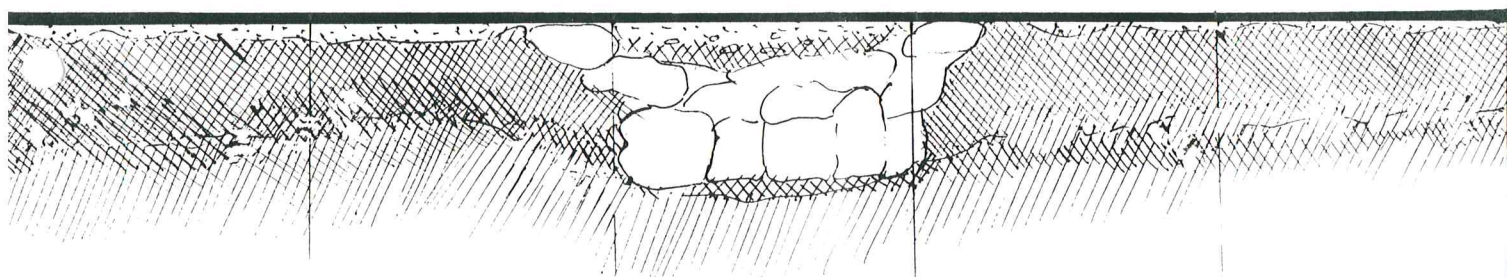
1

2

3

4

5



SUTARTINIAI ŽENKLAI:

SMĖLIS

MOLIS

ŽVYRAS, SKALDA

PAMATŲ AKMENYS

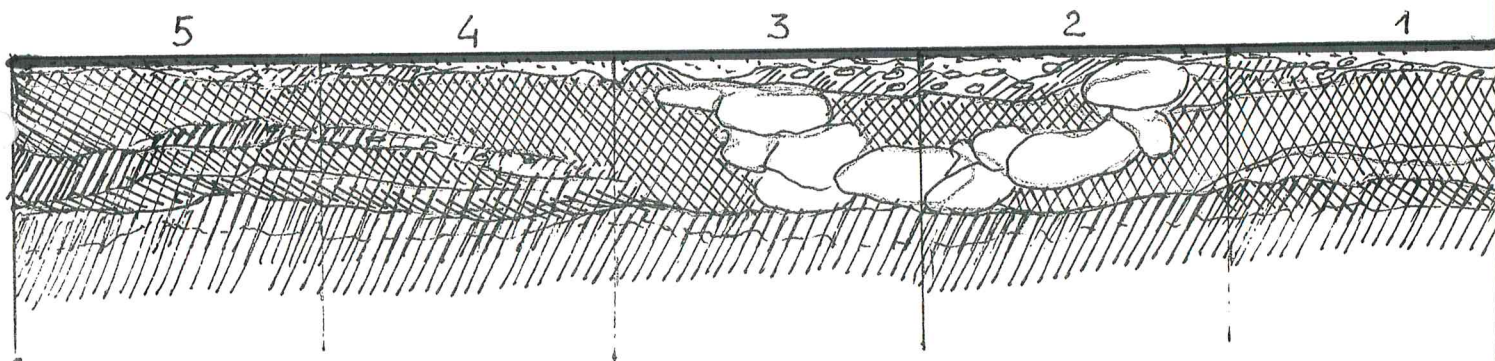
PERKASTAS TAMSUS SIUOKSNIS



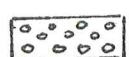
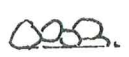

Braižė: A. PETRULIENĖ

PERKASOS NR.IV VAKARINĖS SIENELĖS PJŪVIS
 PANEVĖŽYS, LAISVĖS AIKŠTĖ (L 23). 2007 M.

M 1:25

Š



- SUTARTINIAI ŽENKLAI:
-  SMĖLIS
 -  MOLIS
 -  ŽVYRAS, SKALDA
 -  PAMATŲ AKMENYS
 -  PERKASTAS TAMSUS SLUOKSNIS

Braižė: A. PETRULIENĖ

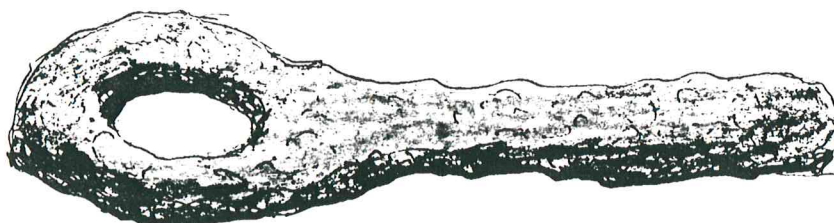
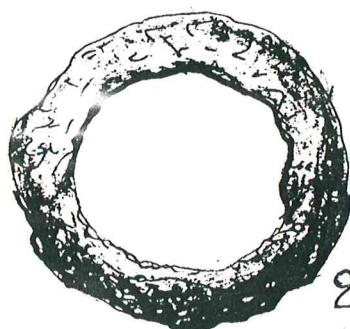
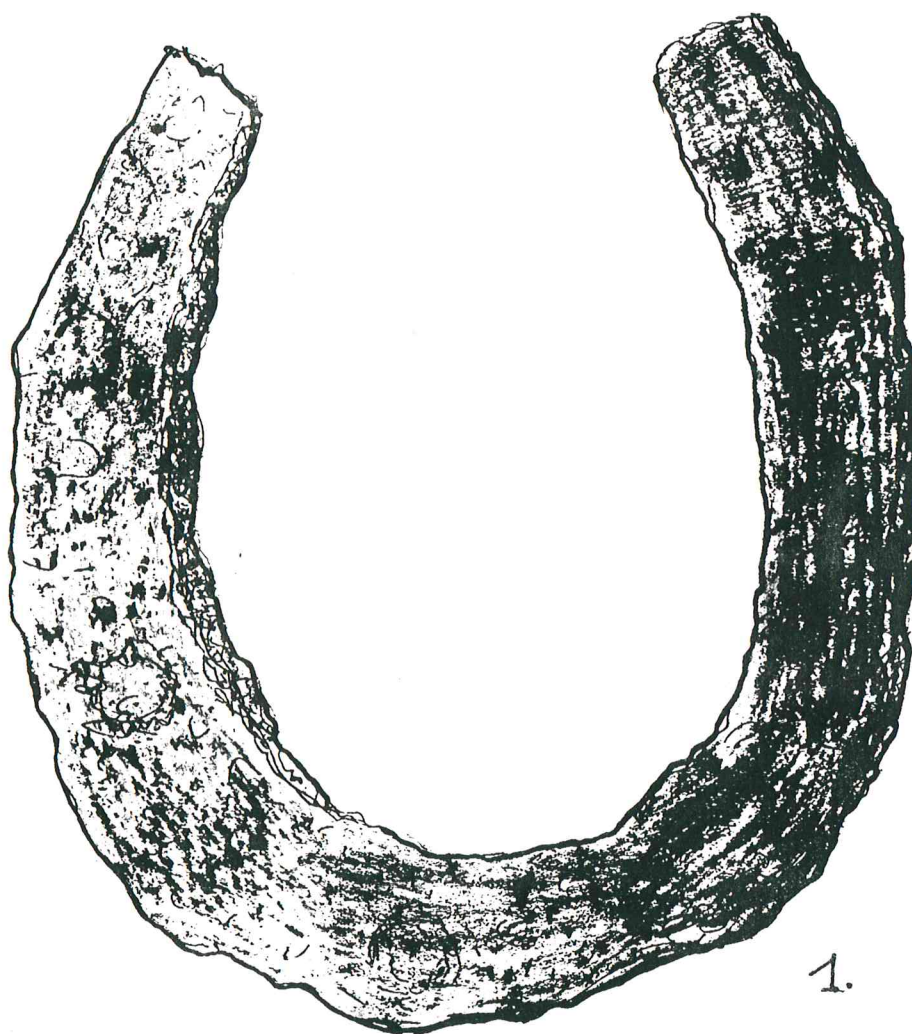
PANEVĖŽYS, LAISVĖS AIKŠTĖ, 2007 M.

PERKASA IV

PAVIENIAI RADINIAI: 1.GELEŽINĖ PASAGA

2.GELEŽINIO DIRBINIO

(ŽASLŲ) FRAGMENTAS



0 1 2 3 CM

PIEŠĖ: A. PETRULIENE

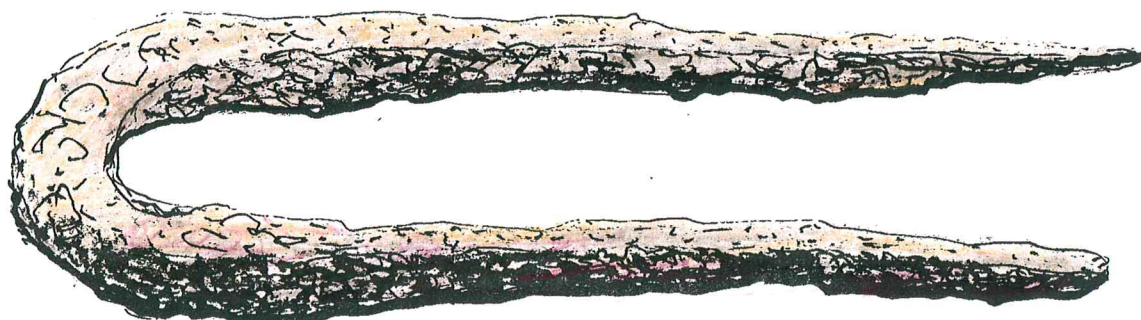
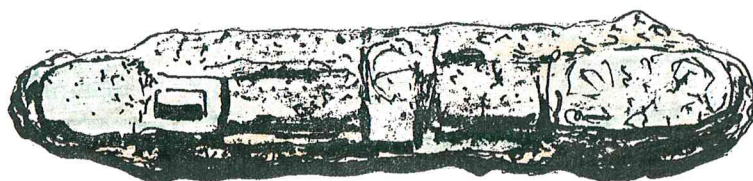
PANEVĖŽYS, LAISVĖS AIKŠTĖ, 2007 M.

PERKASA IV

PAVIENIAI RADINIAI: 1 ŠOVINIO TŪTELĖ,

2. LENKTINIS PEILIUKAS

3. GELEŽINĖ KENGĖ

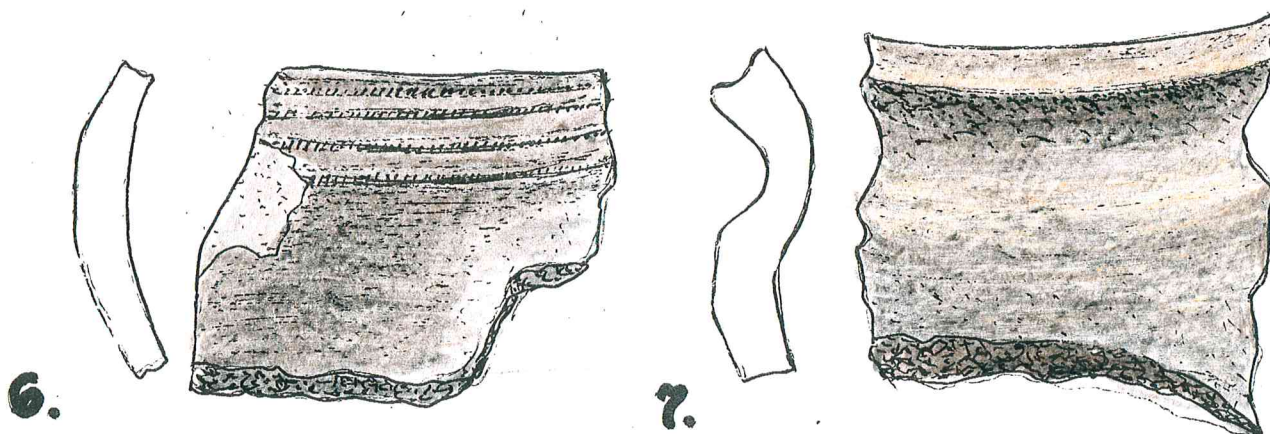
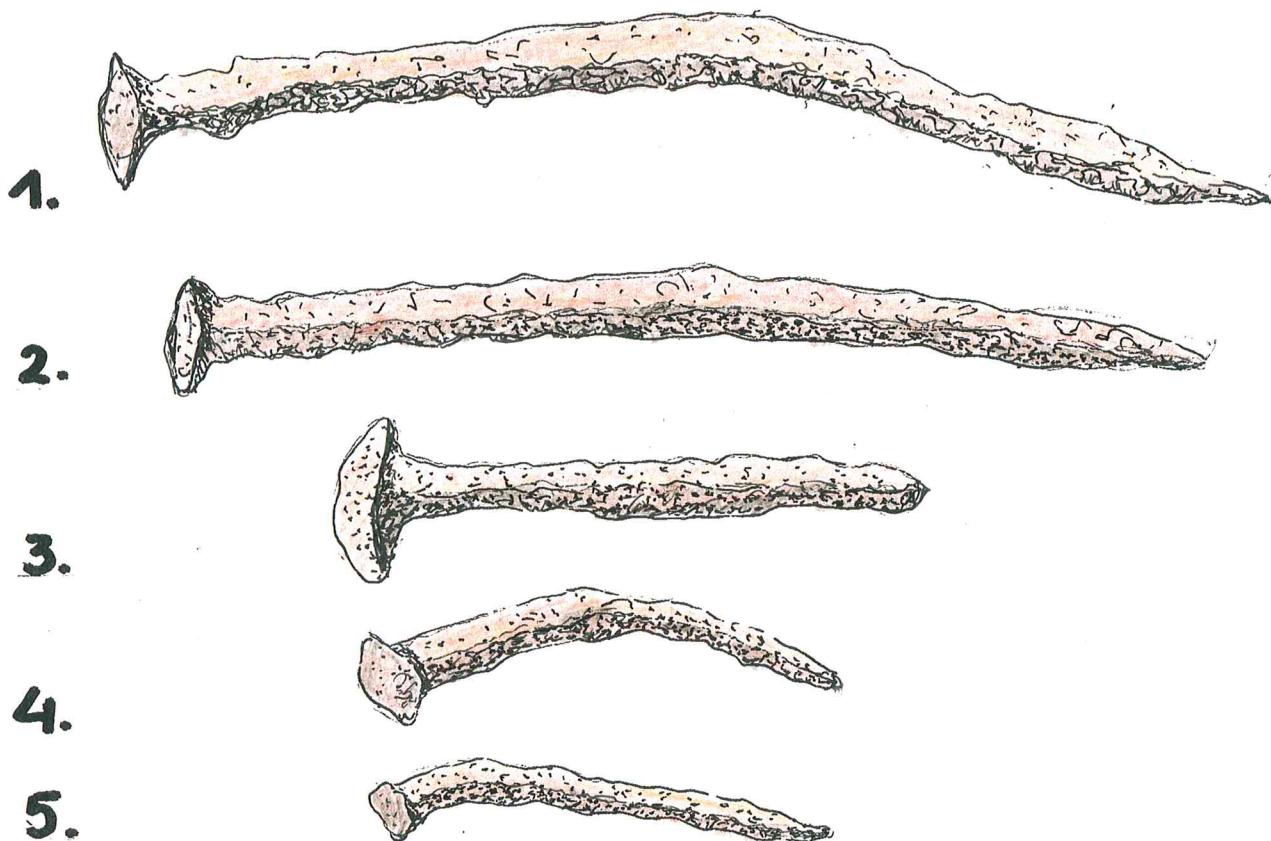


0 1 2 3 cm

PIEŠĖ A. PETRULIENĖ

PANEVĖŽYS, LAISVĖS AIKŠTĖ, 2007 M.

PAVIENIAI RADINIAI: GELEŽINĖS VINYS 1-5



PAVIENIAI RADINIAI. MOLINIŲ INDŲ ŠUKĖS 6,7.

0 4CM

PIEŠĖ: A. PETRULIENĖ

PANEVĖŽYS. LAISVĖS AIKŠTĖ (L 23)

PERKASA V

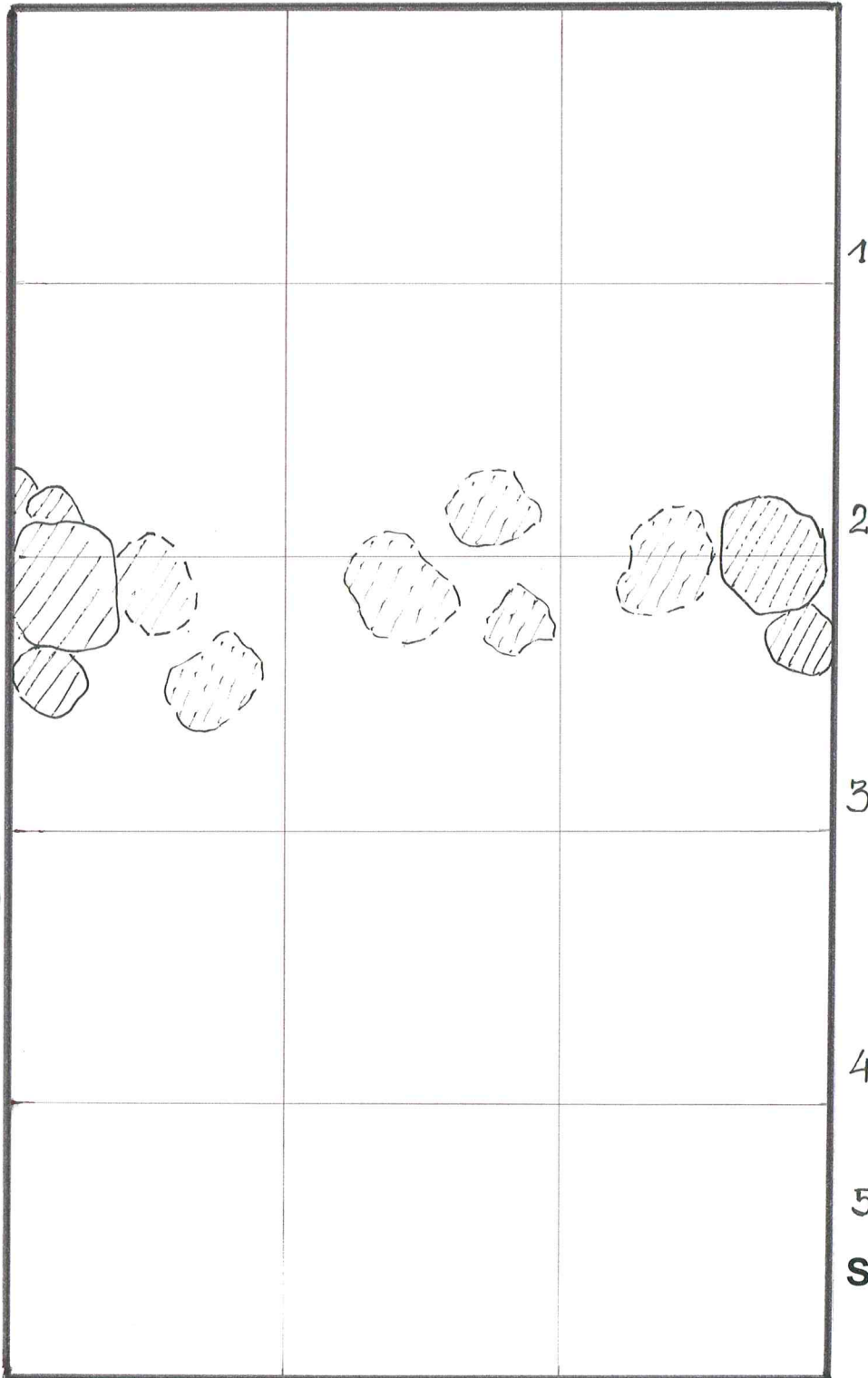
A

B

C

M : 1:25 CM

Š



SUTARTINIAI ŽENKLAI:

-  - PERKASOS RIBOS,
-  - PAMATŲ LIEKANOS
AKMENYS, PLYTOS

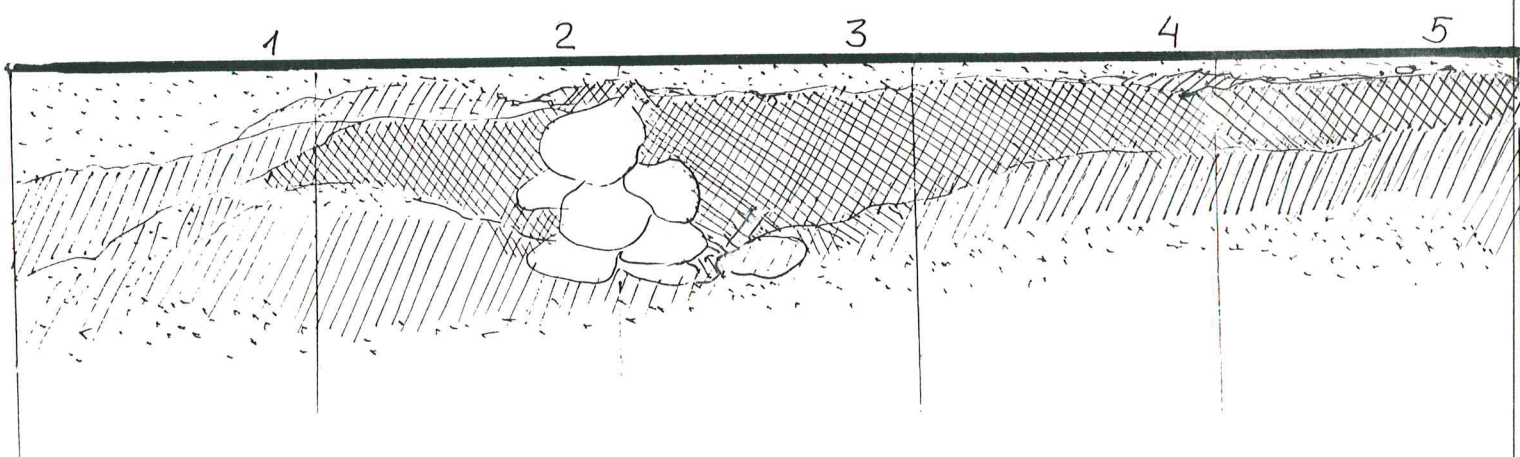
BRAIŽĖ: A. PETRULIENĖ








PERKASOS NR.V RYTINĒS SIENELĒS PJŪVIS
PANEVĒŽYS, LAISVĒS AIKŠTĒ (L 23). 2007 M.

M 1:25

Š ←



SUTARTINIAI ŽENKLAI:

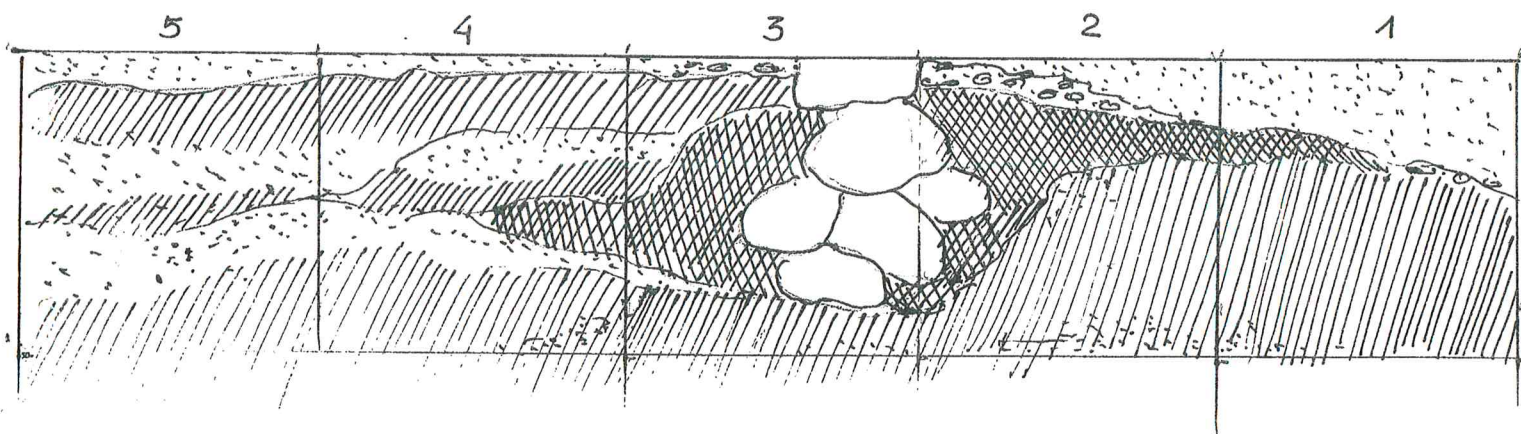
- | | |
|---|----------------------------|
|  | SMĒLIS |
|  | MOLĪS |
|  | ŽVYRAS, SKALDA |
|  | PAMATŪ AKMENYS |
|  | PERKASTAS TAMSUS SLUOKSNIS |

Braižē: A. PETRULIENĒ






PERKASOS NR.V VAKARINĖS SIENELĖS PJŪVIS
PANEVĖŽYS, LAISVĖS AIKŠTĖ (L 23). 2007 M.

M 1:25

→ š



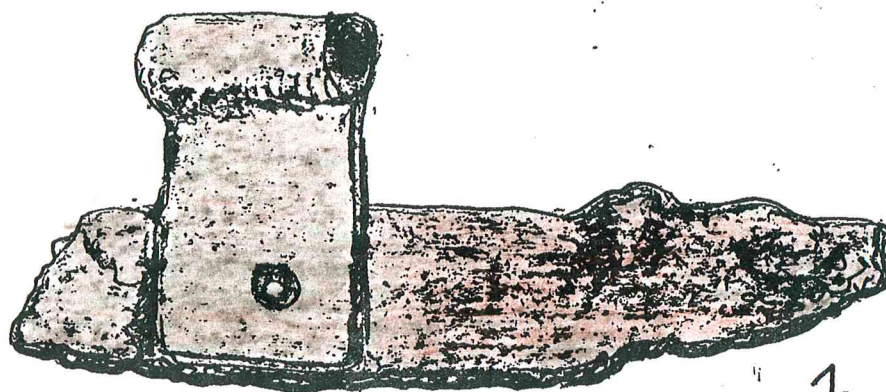
SUTARTINIAI ŽENKLAI:

-  SMĖLIS
-  MOLIS
-  ŽVYRAS, SKALDA
-  PAMATŲ AKMENYS
-  PERKASTAS TAMSUS SLUOKSNIS

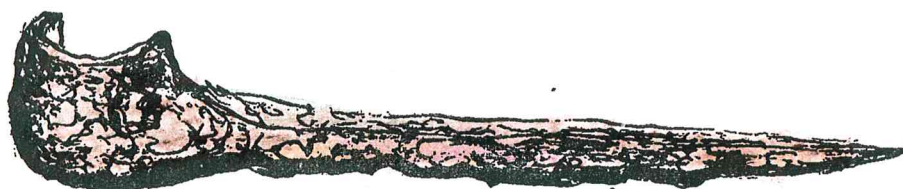
Braižė: A. PETRULIENĖ

PANEVĖŽYS, LAISVĖS AIKŠTĖ, 2007 M.

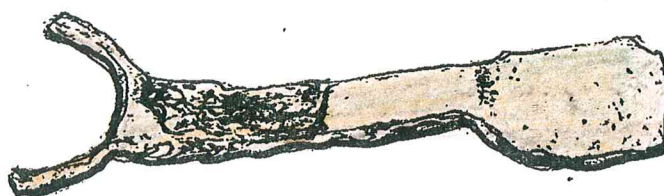
- PAVIENIAI RADINIAI
1. LANGO VYRIS (APKALAS)
 2. SKAPTAS
 3. RAKTO RANKENĖLĖ
 4. PEILIO GELEŽTĖ



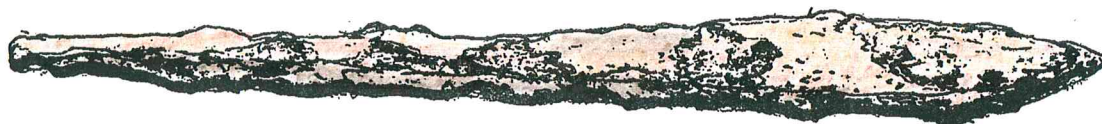
1.



2.



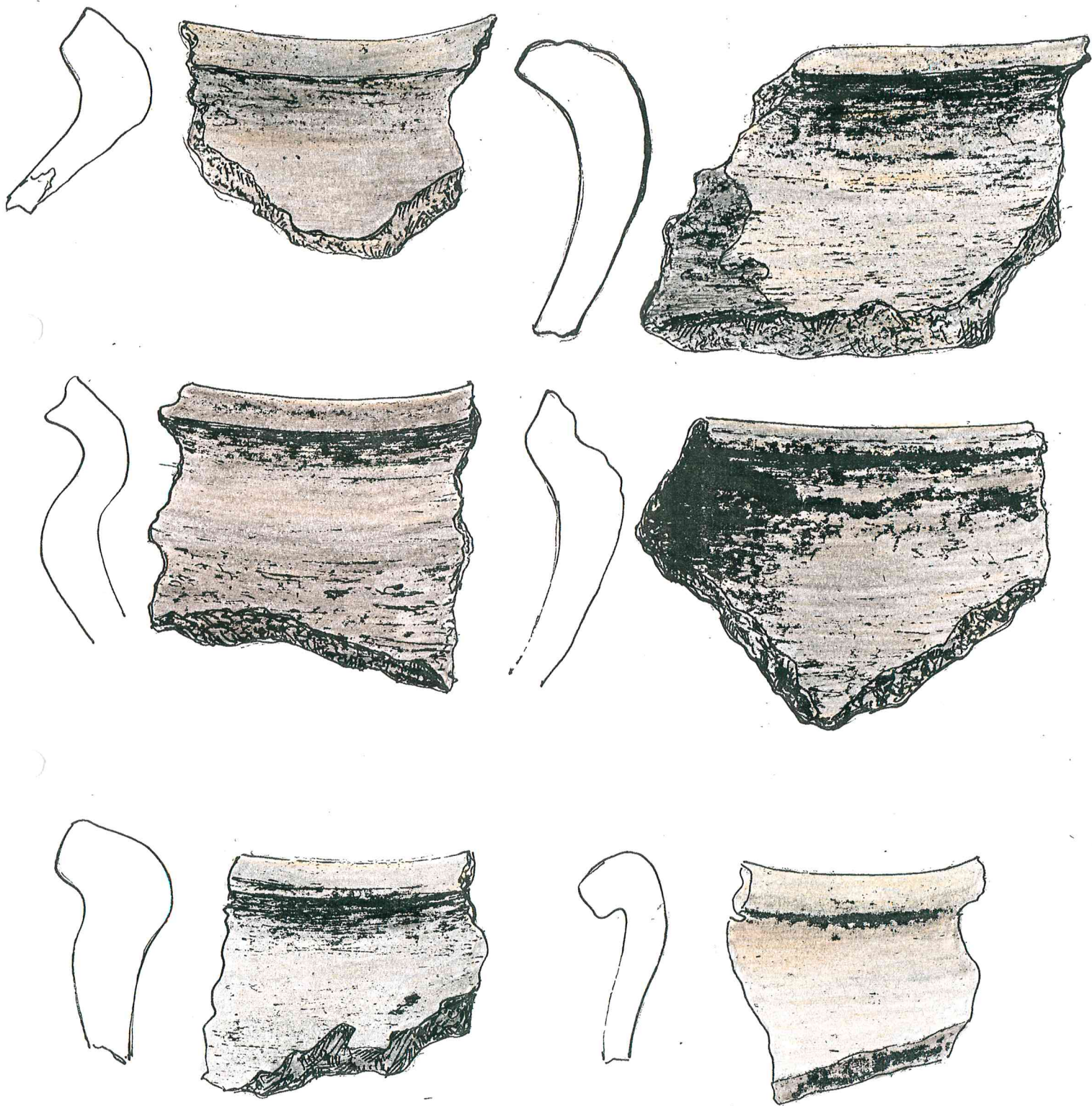
3.



4.

0 ——— 3CM. PIEŠĖ A. PETRULIENĖ

PAVIENIAI RADINIAI. MOLINIŲ INDŲ ŠUKĖS
PANEVĖŽYS, LAISVĖS AIKŠTĖ (L 23). 2007 M.



0 3 CM

PIEŠĖ: A. PETRULIENĖ

PAVIENIAI RADINIAI. MOLINIŲ INDŲ ŠUKĖS

PANEVĖŽYS, LAISVĖS AIKŠTĖ (L 23). 2007 M.



0 ——— 14CM

PIEŠĖ: A. PETRULIENĖ

NUOTRAUKŲ KOPIJŲ SĄRAŠAS

1. Panevėžio miesto Laisvės aikštės šiaurinės dalies vakarinio pakraščio, kur buvo formuojamas nuolydis laiptams ir vykdomi išplėstiniai dangos rekonstrukcijos darbai, vaizdas iš rytų pusės. 2007 m. liepos mėn. pradžia.
2. 1 – osios perkamos molingas dugnas, įžemis 90 – 100 cm gylyje. Fotografuota iš rytų pusės.
3. 2 – os perkamos vaizdas iš šiaurės rytų pusės. Panevėžys, Laisvės aikštė. 2007 m.
4. 2 – os perkamos pietvakariniame kampe 2,3,4 B,C,D kvadratuose atidengta sudegusio pastato vietoje statybinių atliekų duobė. Vaizdas iš šiaurės pusės. Panevėžys. Laisvės aikštė. 2007 m.
5. 2 – oios perkamos dugno vaizdas iš šiaurės pusės. Panevėžys, Laisvės aikštė. 2007 m.
6. 3 – oji perkama. Laisvės aikštės šiaurinėje dalyje atidengtas betoninis įrenginys vandeniui nutekėti (išlikusi apatinė dalis, lovys). Vaizdas iš pietryčių pusės. 2007 m.
7. Laisvės aikštės šiaurinės dalies rekonstruojamoje teritorijoje atidengtos vandentiekio įrenginio liekanos, kur palaispniui kaupėsi gruntinis vanduo. Vaizdas iš šiaurės pusės. Panevėžys. 2007m.
8. Perkamos Nr. 3 vaizdas iš Š pusės. Betoninio vandentakio įrenginio viršutinė dalis, kuri buvo arkinė ir sumontuota iš atskirų blokelių, atidengta jau suardyta. Panevėžys. Laisvės aikštė. 2007 m.
9. Kultūrinio sluoksnio paieškos 3 – oje perkasoje. Šalia vandentiekio įrenginio 50 cm gylyje nuo atkasto po aikštės danga paviršiaus, kuris jau buvo lygintas ir užpildinėtas smėliu ankstesnių pertvarkų metu XX a., atkasus matosi molingas įžemis.
10. Betoninio vandentiekio įrenginio (lovio) alkūnė, nuo kurios viena šaka nukreipta link Ukmergės gatvės (pirmame plane), kita, link Elektros gatvės. 3 – ia perkama. Panevėžys, Laisvės aikštė. 2007 m. Foto iš V pusės.
11. Laisvės aikštės šiaurinėje dalyje atidengta buvusio vandentakio atšaka su nuolydžiu į Ukmergės gatvę, šalia matosi suardytos viršutinės arkinės dalies blokeliai. Panevėžys, Laisvės aikštė. 2007m.
12. Laisvės aikštėje atidengta suardyto seno vandentiekio dalis (išlikęs betoninis lovys), vedantis link Ukmergės gatvės. Panevėžys, 2007 m. Vaizdas iš ŠV pusės.

13. Perkasoje Nr. 4 atidengta iš lauko akmenų sukrautų, pastato, stovėjusio Laisvės aikštės rytiniame pakraštyje iki XX a. vidurio, pamatų liekanos. Panevėžys. 2007 m. Vaizdas iš P pusės.

14. Bendras 4 – os perkastos vaizdas iš šiaurės rytų pusės, 45 - 50 cm gylyje, nuėmus betono plokštes, smėlio dangą rekonstrukcijos metu. Panevėžys. 2007 m.

15. 4 – os perkastos 4, 5 kvadratuose prie lauko akmenų pamato atidengta raudonų plytų mūro sienos liekanos. Panevėžys, Laisvės aikštė. 2007 m. Fotografuota iš P pusės.

16. 4 – os perkastos vaizdas iš pietų pusės. Panevėžys. Laisvės aikštė. 2007 m.

17. 4 – os perkastos dugno ir šiaurinės sienelės atodanga 50 – 60 cm gylyje. Panevėžys, Laisvės aikštė. 2007 m.

18. 20 m atstumu į vakarų pusę nuo centrinio teatro pastato fasadinės sienos iškasta 5 – oji perkasa toje vietoje, kur buvo numatyta pastatyti paminklą režisieriaus J. Miltinio atminimui. Bendras perkastos vaizdas iš pietryčių pusės. Panevėžys. Laisvės aikštė. 2007 m.

19. Panevėžio Laisvės aikštės šiaurinės dalies bendras vaizdas po rekonstrukcijos 2007 m. iš vakarų pusės.



1. Panevėžio miesto Laisvės aikštės šiaurinės dalies vakarinio pakraščio, kur buvo formuojamas nuolydis laiptams ir vykdomi išplėstiniai dangos rekonstrukcijos darbai , vaizdas iš rytų pusės. 2007 m liepos mėn. pradžia.



2. 1 – ojo šurfo (perkastos) molingas dugnas, įžemis 90 – 100 cm gylyje. Foto iš R pusės.



3: 2 – os perkamos vaizdas iš šiaurės rytų pusės. Panevėžys, Laisvės aikštė. 2007 m.



4. 2 – os perkamos pietvakariniame kampe 2,3,4 B,C,D kvadratuose atidengta sudegusio pastato vietoje statybinių atliekų duobė. Vaizdas iš šiaurės pusės. Panevėžys. Laisvės aikštė. 2007 m.



5. 2 – oios perkaso vaizdas iš rytų pusės . Panevėžys , Laisvės aikštė. 2007 m.



6. 3 – oji perkasa. Laisvės aikštės šiaurinėje dalyje atidengtas betoninis įrenginys vandeniui nutekėti (išlikęs lovyis) . Vaizdas iš šiaurės pusės.2007 m.



7. Laisvės aikštės šiaurinės dalies centrinėje teritorijos dalyje atidengtas vandentekio įrenginio liekanos, kur palaipsniui kaupėsi gruntinis vanduo. Vaizdas iš šiaurės pusės. Panevėžys . 2007m.
Foto T. STASEVIČIAUS;



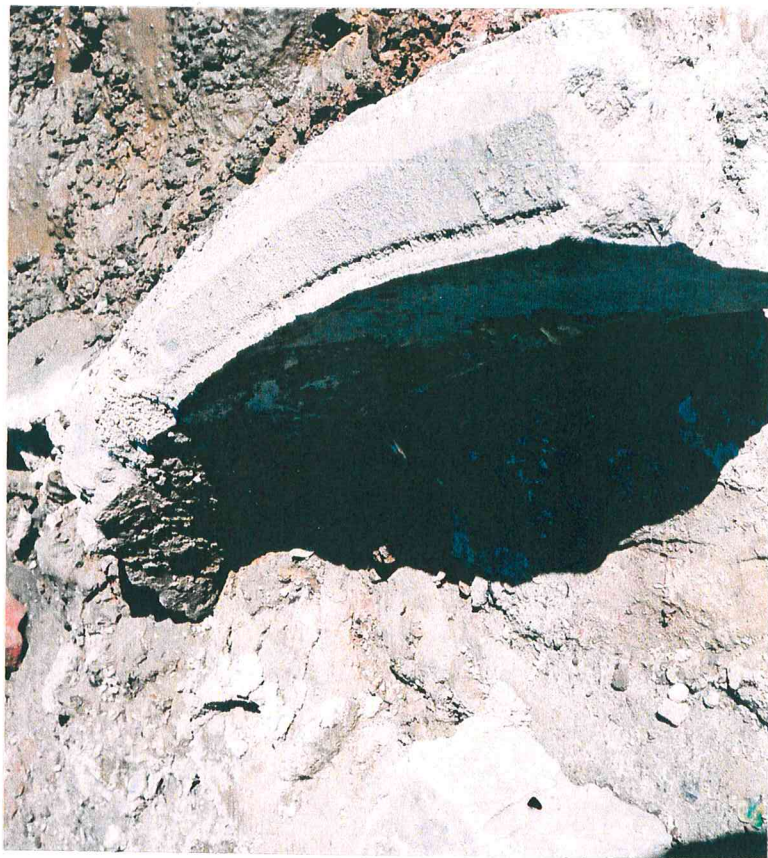
8. Perkastos Nr 3 vaizdas iš Š pusės. Betoninio vandentekio įrenginio viršutinė dalis , kuri buvo arkinė ir sumontuota iš atskirų blokelių, atidengta jau suardyta. Panevėžys. Laisvės aikštė. 2007 m.



9. Kultūrinio sluoksnio paieškos 3 – oje perkasoje. Šalia vandentekio įrenginio 50 cm gylyje nuo dabartinio atkasto po aikštės dangą paviršiaus, kuris jau buvo lygintas ir užpildinėtas smėliu ankstesnių pertvarkų metu XX a., atkasus matosi molingas įžemis. *Foto iš PR pusės.*



10. Betoninio vandentekio įrenginio (lovio) alkūnė, nuo kurios viena šaka nukreipta link Ukmergės gatvės (pirmame plane) , kita, link Elektros gatvės . 3 – ia perkasa. Panevėžys, Laisvės aikštė. 2007 m. *Foto iš šv pusės.*



11. Laisvės aikštės šiaurinėje dalyje atidengta buvusio vandentakio atšaka su nuolydžiu į Ukmergės gatvę, šalia matosi suardytos viršutinės arkinės dalies blokeliai. Panevėžys, Laisvės aikštė. 2007m.



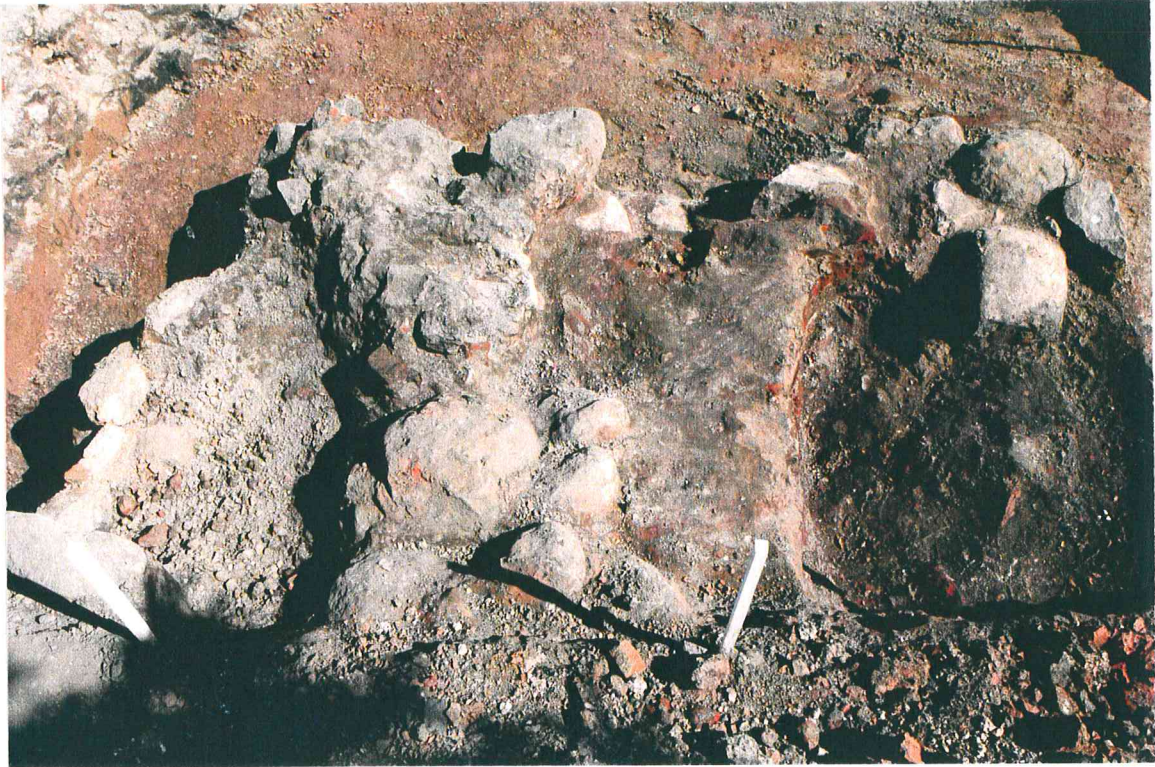
12. Laisvės aikštėje atidengta suardyto seno vandentiekio dalis (išlikęs betoninis lovys), vedantis link Ukmergės gatvės. Panevėžys, 2007 m. Foto iš šv pusės.



13. Perkasasoje Nr. 4 atidengta iš lauko akmenų sukrautų pastato, stovėjusio Laisvės aikštės rytiniame pakraštyje iki XX a. vidurio, pamatų liekanos. Panevėžys. 2007 m. *Foto iš rusės.*



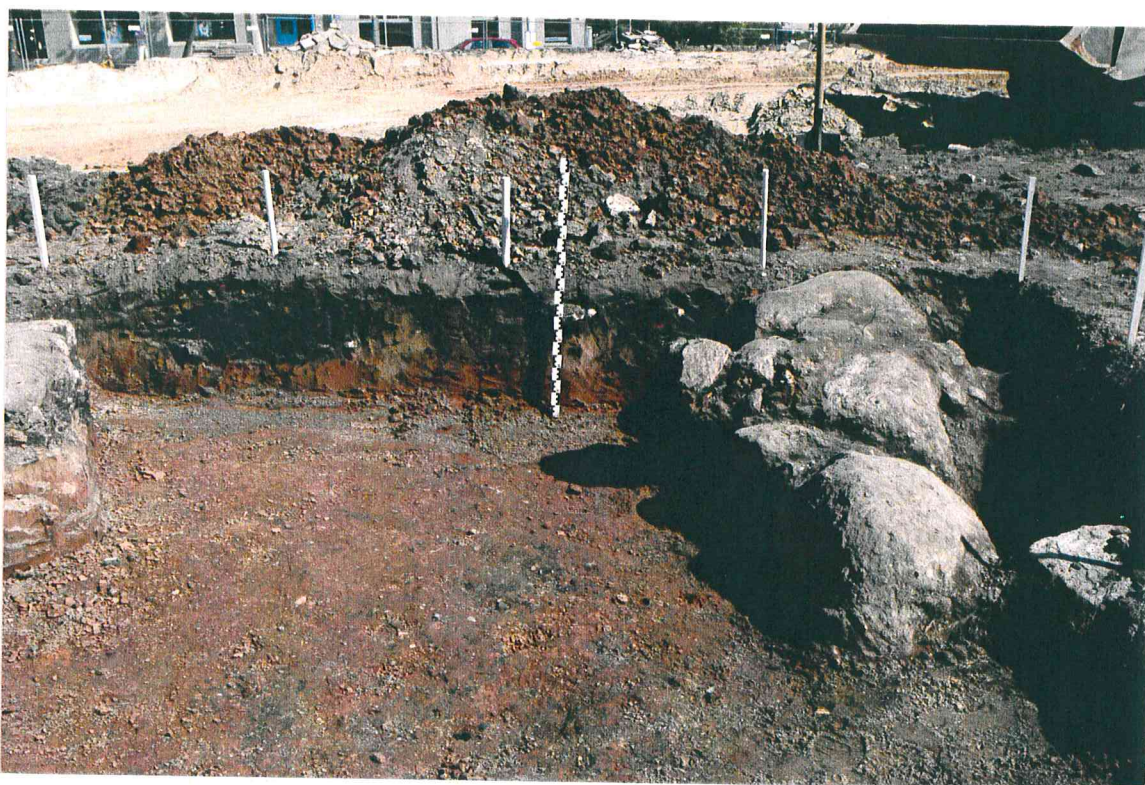
14. Bendras 4 – os perkasos vaizdas iš šiaurės rytų pusės, 45 - 50 cm gylyje, nuėmus betono plokštes, smėlio dangą rekonstrukcijos metu. Panevėžys. 2007 m.



15. 4 – os perkasos 4, 5 kvadratuose prie lauko akmenų pamato atidengta raudonų plytų mūro sienos liekanos. Panevėžys , Laisvės aikštė. 2007 m. Foto iš P pusės,



16. 4 – os perkasos vaizdas iš pietų pusės. Panevėžys . Laisvės aikštė . 2007 m.



17. 4 – os perkaso dugno ir šiaurinės sienelės atodanga 50 – 60 cm gylyje. Panevėžys , Laisvės aikštė. 2007 m. *Foto iš ppusės.*



18. 20 m atstumu į vakarų pusę nuo centrinio teatro pastato fasadinės sienos iškasta 5 – oji perkasa toje vietoje, kur numatyta pastatyti paminklą režisieriaus J. Miltinio atminimui. Bendras perkaso vaizdas. Panevėžys . Laisvės aikštė. 2007 m. *Foto iš PR pusės.*



19. Panevėžio Laisvės aikštės šiaurinės dalies bendras vaizdas po rekonstrukcijos 2007 m.
Foto iš V pusės.

MOKSLINEI ARCGEOLOGIJOS KOMISIJAI
PANEVĖŽIO MIESTO SAVIBALDYBEI

PANEVĖŽIO KRAŠTOTYROS MUZIEJUS

2007 07 10
Panevėžys

ARCHEOLOGINIŲ ŽVALGOMŪJŲ TYRIMŲ PANEVĖŽIO MIESTO LAISVĖS A.(L23)
2007 m.

PROGRAMA

UAB „Iglus“ Panevėžio mieste, Laisvės a. šiaurinėje dalyje Panevėžio miesto savivaldybės užsakymu, vykdo rekonstrukciją, kurios metu bus atnaujinta aikštės šiaurinės dalies danga, komunikacijų įranga, paruošta aikštelė paminklui, skirtam įamžinti režisieriaus Juozo Miltinio atminimą. Tuo pagrindu Laisvės aikštės šiauriniame pakraštyje numatyta atlikti archeologinius žvalgomuosius tyrimus apie 30 kv. m plote.

Istoriniuose rašytiniuose šaltiniuose Panevėžys pirmą kartą paminėtas 1503 metais. Nuo XVI a. pradžios miestas formavosi ir augo apie Laisvės aikštę. XIX a. medinius pastatus palaipsniui pakeitė mūriniai statiniai. Tai centrinė miesto aikštė, kurioje virė kartų gyvenimas, nuo seno čia buvo rinka. XX a. aikštės danga buvo keičiama laisvai, be jokių tyrimų ir žvalgymų, nes Panevėžio miesto senamiesčio statusas nebuvo įteisintas.

Pagrindinis rėmėjas ir užsakovas yra Panevėžio miesto savivaldybė. Archeologiniai žvalgomieji tyrimai bus atliekami liepos- rugpjūčio mėnesiais

Archeologė

Alfreda Petrulienė



Leidimas galioja iki 2007-11-30

LEIDIMAS

vykdyti archeologinius tyrimus

2007-07-11 Nr.125
Vilnius

Pagal Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 18 str. šis leidimas išduotas A.Petrulienei vykdyti Laisvės a., Panevėžio m., archeologinius žvalgomuosius tyrinėjimus, taip pat naudoti elektronines priemones, sudarinėti planus, filmuoti, fotografuoti, piešti, rinkti radinius ir mėginius tiriamame objekte.
Tyrimų projektas: Archeologinių žvalgomųjų tyrimų Panevėžio miesto Laisvės a. 2007 m. programa, 2007-07-10, Nr.125.

Kontrolės skyriaus vedėjas



R.Kraujalis

TVIRTINU

Muziejaus direktorius

2008 m. 04 mėn. 28 d.

PANEVŽIO KRAŠTOTYROS MUZIEJUS

Im. kodas 190431446, Vasario 16-g. 23, 35185 Panevėžys, tel. (8-45) 461973

EKSPONATŲ PRIĖMIMO-PERDAVIMO AKTAS

2008 m. balandžio d. Nr. 29

Panevėžio kraštotyros muziejus, atstovaujamas vyř. zinlinų saugotojos Sandros Libilionės
(Muziejaus pavadinimas) (Pareigos, vardas ir pavardė)

2008 m. 04 mėn. 28 d. priėmė, o Alfrede Petreliene, istorijos sk.
(Fizinio asmens vardas ir pavardė arba juridinio asmens pavadinimas, adresas, kontaktiniai duomenys)

medyje, archeologe

Perdavė saugojimui muziejui šiuos muziejinės reikšmės daiktus:

(Nuolat ar laikinai saugoti (kas reikalinga – įrašyti))

Eil. Nr.	Ekspionato arba muziejinės vertybės pavadinimas ir trumpas aprašymas	Skaičius	Būklė	Kaina	Suma	Pastabos
1.	Moneta - nomyuka - pušė kopeikos, Rusija, 1858m. rasta 2007m. archeologinių šalt. tyrime metu Panevėžy, Laisvės a. prie 4-os perkasos	1	varinė, konservuota.			GEK 31073
2.	Moneta varinė, neidentifikuota, rasta arch. išvalgomųjų žemės darbų metu Panevėžy, Laisvės a. prie 4-os perkasos, 2007m.	1	varinė, stipriai medilusi, konservuota,			GEK 31074
3.	Saga metalinė, išgaubta paviršiumi ir šlaituimi 10', nuo kariuomenės uniformos. Panevėžys, Laisvės a. Pavreusis raublys.	1	metalas, konservuota			GEK 31075
4.	Saga metalinė, plokščia su keturiomis skylutėmis, drabužių susėgimui naudota XIX a. pab. - XX a. pr.	1	konservuota			GEK 31076

Kaste Panevėžy, Laisvės					
a. archeologinis žvalg.					
tyrinėjimų metu 2007 m.					
4-oji pėrkasoje;					
5.	Plombos švirkštis, žva-	1	metalas,		GEK 31077
sai neišskaitomi, raus-					
vys Panevėžy 2007 m. archeo-					
loginis žvalg. tyrinėjimų					
metu.					
6.	Skritulis, (apkaustelis)	1	geltonas		GEK 31078
nečinomą dirbinių frag-			metalas,		
mentas, vieno pėsi or-			konservuotas		
namentuote koncentrimas					
apkrėtimais					

Kartu Panevėžio kraštotyros muziejui neatlygintinai neribotam laikui (esant kitam terminui, pažymėti akte) perduodama teisė prieš tai pakartotinai neatsiklausus asmens ar įstaigos iš kurios muziejinės vertės daiktai perimti juos viešai rodyti, atgaminti bet koku būdu ir forma, platinti kopijas, išleisti, viešai skelbti (tame tarpe internete), versti į kitą kalbą, adaptuoti ir inscenizuoti.

Iš viso priimta (skaičiais ir žodžiais) 6 (šeši)

Aktas sudarytas 2 egzemplioriais.

Priėmė
(Pareigų pavadinimas)
(Vardas ir pavardė)

Vyr. rinkimų sąaugotoja
Sandra Libarėnė

(Parašas)

Perėmė
(Pareigų pavadinimas)
(Vardas ir pavardė)

Stefano Petrušienė
sl. vadovė, archeologė,

(Parašas)

TVIRTINU

Muziejaus direktorius

2008 m. 04 mėn. 28 d.

PANEVŽIO KRAŠTOTYROS MUZIEJUS

Įm. kodas 190431446, Vasario 16-g. 23, 35185 Panevėžys, tel. (8-45) 461973

EKSPONATŲ PRIĖMIMO-PERDAVIMO AKTAS

2008 m. 04 d. Nr. 30

Panevėžio kraštotyros muziejus, atstovaujamas vyr. rinkinių saugotojos S. Kibikienės
(Muziejaus pavadinimas) (Pareigos, vardas ir pavardė)

2008 m. 04 mėn. d. priėmė, o Alfredo Petrušienė, istorijos šb. vedėja,
archeologė (Fizinio asmens vardas ir pavardė arba juridinio asmens pavadinimas, adresas, kontaktiniai duomenys)

perdavė konservavimui ir saugojimui į Panevėžio Laisvės a. radinius
muziejui šiuos muziejinės reikšmės daiktus:

Eil. Nr.	Ekspionato arba muziejinės vertybės pavadinimas ir trumpas aprašymas	Skaičius	Būklė	Kaina	Suma	Pastabos
1.	Paraga geležinė, apūdri jusi, Panevėžys, Laisvės a., raste 2007 m.; pavieni radijus;	1	12 x 13 cm			GEK 31079
2.	Grandis ir geležinio dirbinio (žagslų?) dalis; XIX a. prab. Pa- nevėžys, Laisvės a. 2007 m.	1	gromdelis skersmuo - 4 cm gelež. ilgn. - 7,4 cm;			GEK 31080
3.	Langų byriai, apkalai (de- talė); geležis; raste Panevė- žio Laisvės a. 2007 m. arch. kasi- nėjimų metu; pavieni radijus.	1	11,4 cm ilgio, sk - 5,2 cm;			GEK 31081
4.	Dirbinio dalis (skabtas), Laisvės a.	1	ilg. 11,7 cm;			GEK 31082
5.	Tarstelklis geležinis lenktas kotis, kaltinis; Panevėžys, Laisvės a. 2007 m. radinys;	1	35 cm ilgio;			GEK 31083
6.	Kuogė geležinė, kaltinė; raste Panevėžys, Laisvės a. (pa- vieni radijus - XIX a. prab 2007 m.);	1	13,5 x 3,5 cm;			GEK 31084
7.	Sleustivas užlenkta rai- kena, geležinis; XIX a. pr. Panevėžys, Laisvės a. 2007 m.	1	10 x 2,2			GEK 31085

8.	Seležinio dirbinio (perlio geležė); pavėnis 2007m. n. d. d. 2007m.	1	8,2 x 1,5 cm		GEK 31086
9.	Seležinio dirbinio (dildes) geležė dalis be rankenos; panevėžys, d. d. 2007m. XIX a. pab. XX a. pr. 2007m.	1	14,2 cm		GEK 31087

Kartu Panevėžio kraštotyros muziejui neatlygintinai neribotam laikui (esant kitam terminui, pažymėti akte) perduodama teisė prieš tai pakartotinai neatsiklausus asmens ar įstaigos iš kurios muziejinės vertės daiktai perimti juos viešai rodyti, atgaminti bet koku būdu ir forma, platinti kopijas, išleisti, viešai skeioti (tame tarpe internete), versti į kitą kalbą, adaptuoti ir inscenizuoti.

Iš viso priimta (skaičiais ir žodžiais) 9 (devyni)

Aktas sudarytas 2 egzemplioriais.

Priėmė
(Pareigų pavadinimas)
(Vardas ir pavardė)

vyr. specialistė Saugotojė
S. Dobilienė

(Parašas) *[Signature]*

Patevė
(Pareigų pavadinimas)
(Vardas ir pavardė)

inst. šli. vedėja A. Petulienė

(Parašas) *[Signature]*



PANEVĖŽIO KRAŠTOTYROS MUZIEJUS
 Im. kodas 190431446, Vasario 16-g. 23, 35185 Panevėžys, tel. (8-45) 461973

EKSPONATŲ PRIĖMIMO PERDAVIMO AKTAS

2008. m. 09 23 d. Nr. 31

Panevėžio kraštotyros muziejus, atstovaujamas vyr. rinkinių saugotojų S. Šibikiėnės
 (Muziejaus pavadinimas) (Pareigos, vardas ir pavardė)

2008. m. 09 mėn. 23 d. priėmė, o Alfreda Petruilienė, istorijos sk.
 (Fizinio asmens vardas ir pavardė arba juridinio asmens pavadinimas, adresas, kontaktiniai duomenys)

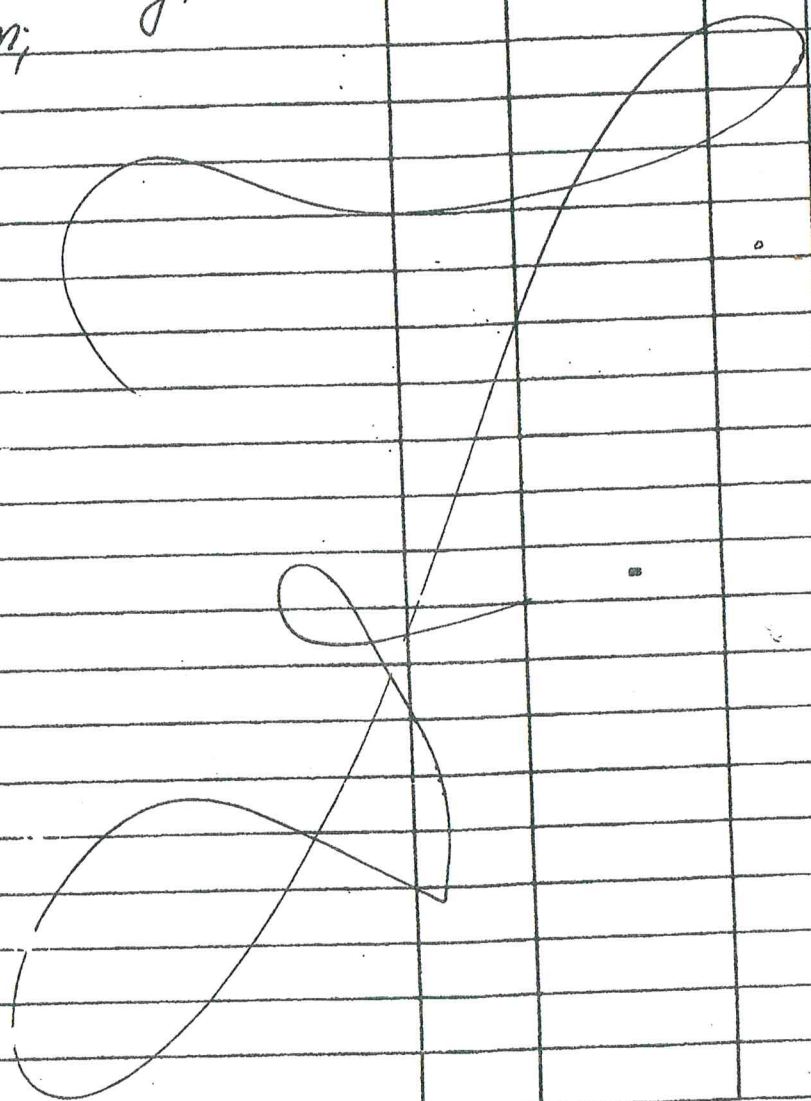
vedėje,
 perdavė konservavimui ir saugojimui & pagalbinę rinkinį muziejui šiuos muziejines reikšmes daiktus:

(Nuolat ar laikinai saugoti (kas reikalinga – įrašyti))

Eil. Nr.	Eksponato arba muziejinės vertybės pavadinimas ir trumpas aprašymas	Skaicius	Būklė	Kaina	Suma	Pastabos
1.	Būnų geležinės, kaltinės rastos 2007 m. archeologinių kasavimų metu Panevėžyje, Laisvės a. pavienėi; XIX a. 1906 - XX a. pr.	16 vnt.	apsidriusio (konservuojamos)			Slipis: nuo 15-5,50. Foris galvutis nuo 2 cm iki 0,70 (po konservavimui matavimai tirslinami)
2.	Neplažūzusių, žištų molinių puodų viršūlinės bridaenos (krastelio) sukės, nesvairios spalvos, nelaisvės formos, dvi iš jų ornamentuotos lygiagrečiomis ir vingiuotomis linijomis (gruvelėmis), rastos Panevėžyje, Laisvės a. sustumdytame vienuoliktame žemės paviršiuje prie 4-os ir 5-os perkasų: 2007 m. ir perkasų plote;	15 vnt.	apsukios, pataršėjusios;			6784 p
						6785 p

6786p

3. Melnliniai dirbiniai iš juodosios medžiagos 5x2,1cm;
 fragmentai (vėmėdėlių daiktai) 4,1x1,2cm,
 lygūs (2 vnt.) XIX a. XX a. pr.
 Paskirtis nežinoma;
 Rasti Panevėžyje, Laimė
 a. 2007m;



Kartu Panevėžio kraštotyros muziejui neatlygintinai neribotam laikui (esant kitam terminui pažymėti akte) perduodama teisė prieš tai pakartotinai neatsiklausus asmens ar įstaigos iš kurio muziejinės vertės daiktai perimti juos viešai rodyti, atgaminti bet koku būdu ir forma, platinti kopijas išleisti, viešai skelbti (tame tarpe internete), versti į kitą kalbą, adaptuoti ir inscenizuoti.

Iš viso priimta (skaičiais ir žodžiais) 3 (komplektai)

Aktas sudaryta: 2 egzemplioriais.

Priėmė
 (Pareigų pavadinimas)
 (Vardas ir pavardė)

vyr. žinlinių saugotoja
 Sandra Šibikiškė

(Parašas) *[Signature]*

Perdavė
 (Pareigų pavadinimas)
 (Vardas ir pavardė)

Alfredė Petrulienė

(Parašas) *[Signature]*